

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ - SAYI : 46 - 24 ŞUBAT 1976 5 TL.

me
iktidardan
düşürülmelidir

ESRAR PERDESİNİ ARALAYAN AÇIKLAMALAR

POLİSİN "ZEYTİNBURNU OPERASYONU", ÜZERİNE GİDİLDİĞİNDE AYDINLIĞA ÇIKAN BİR NİTELİK TAŞIYOR. "BİRBİRLERİNİ VURAN ANARŞİSTLER" İDDİALARI HER GEÇEN GÜN ÇÜRÜYÜR GERÇEKLERİN KARŞISINDA. OLAYIN ÜZERİNE GİDEN ŞÜKRAN KETENCİNİN BELGELERİ BİR ÇOK MESELEYİ AÇIĞA ÇIKARIYOR. ZEYTİNBURNU OLAYININ BİR "RE'SEN İNFAZ" OLAYI OLDUĞU ŞİMDİDEN BELLİ OLUYOR.

ZEYTİNBURNU'NDA TUTUKLANANLARA İŞKENCE YAPILDI

SAVCI POLİSLER İÇİN KAMU DAVASI AÇILMASINI İSTEDİ

18 Ocak günü Atilla Özkan'ın öldürülmesi ve üç gencin tutuklanmasıyla ilgili olarak, Adli Tıp raporundan sonra, Savcı'nın hazırladığı talep, yaralı olarak tutuklanan gençlerin basına yaptıkları ve Hasan Aksu'ya işkence yaptığını kanıtlayan açıklama, operasyonun üzerindeki kasıtlı esrar perdesini kaldırmaya başladı.

ÇATIŞMA ÇIKTI MI?

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Adli Tıp Enstitüsü'nün 67/481 numaralı otopsi raporu, Atilla Özkan'ı öldüren kurşunların, iddia edildiği gibi Atilla Özkan'a ve kardeşi Ali Özkan'a ait tabancalarla bir ilgisi olmadığını ortaya koydu. Bu bulgunun üzerine, Zeytinburnu Cumhuriyet Savcısı, Atilla Özkan'ı

öldürmek suçundan komiser Mete Altan, polis memuru Muhsin Bodur ve kardeşi Ali Naki Özkan aleyhinde kamu davası açılmasını istedi.

Öte yandan, Atilla Özkan'ın babası Hasan Özkan'ın avukatı Gürkan Rışvanoğlu ile birlikte 30 Ocak'ta Zeytinburnu noterine olay yerinde yaptıkları tesbitte, iddia edildiği gibi herhangi bir çatışma olmadığını kanıtlıyordu. Noter, "kapı ve camlarda kırık ve delik görmediğini, duvarlarda da herhangi bir hasar ve delik olmadığını" bildiriyordu. Yine aynı gün noterlik tarafından ev sahibi Ahmet Cebeçi'den alınan "şahadet beyanı" "dışardan hiçbir silah sesi duymadığını, sokakta çatışma olmadığını, çatıdan ve diğer evlerden herhangi bir silah sesi duymadığını" açıklıyordu.

CEZAEVİNDEN YAPILAN AÇIKLAMA

Son olarak Toptaşı cezaevinde tutuklu bulunan yaralı Ali Naki Özkan, Hasan Aksu ve Seyfi Cansu 3 Şubat günü cezaevinden bir açıklama yaptılar. Açıklamada olay şu şekilde anlatılmaktadır: "17 Ocak Cumartesi günü Zeytinburnu Yenidoğan mahallesinde bir kahvede diğer arkadaşlarıyla birlikte bulunan Hasan Aksu, polis tarafından yakalanmış ve dövülmeye başlanmıştır. Hasan Aksu, götürüldüğü 2. şubede aynı işkencelere uğramış ve ismini dahi söylemekten çekinmiştir. Bunun üzerine, 7-8 arabaya dolu motorize çelik yelekli polisler Hasan Aksu'yu alarak Zeytinburnu'na getirmiş ve ev ev, bakkal bakkal, kahve kahve, sokak sokak dolaştırarak zorla Hasan Aksu'nun kimliği ve oturduğu yer sorulmuştur. Hasan Aksu'nun evinin yakınındaki bakkaldan 18 Ocak günü saat 11.30'da oturduğu evin adresi tesbit edilmiştir. Eve baskın yapmayı düşünen polis, aynı gün saat 12'den itibaren, evin yakınındaki Yeşilçam sineması önünde iki tane sivil polise davul çaldırarak baskın esnasında silah seslerini bastırarak istemiştir.

Daha sonra evin kapısını çalan iki çelik yelekli polis, kapıyı açan Atilla Özkan'ı ellerini yukarı kaldırarak teslim almıştır. Hemen arkadaki odaya ge-

çen polisler, odadaki Ali Naki Özkan ve Mustafa Yapışkan'ı da aynı şekilde teslim almışlardır. Bundan sonra, Özkan'a tekme ve tokatlarla vuran polis şeflerinden Mete Altan'a Özkan'ın da karşılık vermesi üzerine, hazırlıklı olan polis, silahsız olan Atilla Özkan'a silahını boşaltarak onu öldürmüştür. Mete Altan, elleri havada duran iki gence de ateş etmiş ve Mustafa Yapışkan bacağından yaralanmış, A. Naki Özkan'a atılan kurşun da Naki Özkan'ın pantolonunu delip geçmiştir. O sırada can çekişmekte bulunan Atilla Özkan ise eve giren 8-10 polis tarafından tek-mellenmiştir.

İŞKENCENİN HER ÇEŞİDİ

Bu sırada, daha önce Atilla Özkan'ın ve diğer bir arkadaşının silahını alan polis kapıya çıkıp havaya ateş etmiştir. Bunun amacı, Atilla Özkan'ın ölümünü diğer arkadaşlarına özellikle kardeşine yüklemektir. Bundan sonra, diğer gençler Gayrettepe 1. şubeye götürülmüş ve orada zorla ve işkence ile polis tarafından ifadeleri imzalatılmıştır. Bu arada, bütün tutuklulara, falakaya çekmek, tekme ve tokatla dövmek, iç organlarını sarsacak biçimde vurmak, kafalarını duvara vurmak, tırnak çekmek, ayakta havaya asmak, uykusuz ve aç bırakmak, elektrik vermek, falakadan patlamış olan ayaklarda yanar sigara söndürmek gibi işkenceler yapılmıştır.

Bu yüzden sağ ayak baş parmak tırnağı çekilen ve ayağında sigara söndürülen Hasan Aksu sakat kalmıştır. Hasan Aksu 31/1/1976 günü tedavi olmak için Haydarpaşa Numune Hastanesine gitmiş, fakat burada muayenesini yapan 12718 sicil no'lu Dr. Ali Fikri Ayhan: "mutlaka bir suçun var ki böyle yapılmış, ben sana rapor vermem" demiş ve sadece bir reçeteye ilaç yazmıştır.

Ayrıca, gözaltına alınmasından itibaren 15 günü aşan bir süre geçen Mustafa Yapışkan hala cezaevine getirilmemiştir.

Fotoğraflarda, Hasan Aksu'nun ayaklarında işkencelerden dolayı meydana gelen yaralar görülmektedir.

YURUYUŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ

Sahibi:
Nihat SARGIN
Yazı İşleri Müdürü:
Metin ÇULHAOĞLU
Teknik Sekreter:
Uğur OKMAN

Genel Yayın Yönetmeni:
Osman SAKALSIZ
Yazı Kurulu:
Umut COŞKUN
Metin ÇULHAOĞLU
Mehmet AKÖZER
Varlık ÖZMENEK
Dr. Ercan EYÜBOĞLU

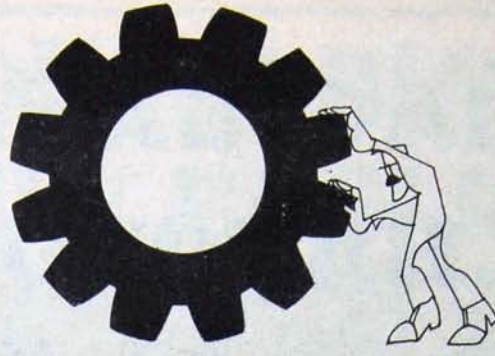
İzmit : Yusuf ALTINTAŞ
İstanbul : Hacı KANTARCI
İzmir : Aydan GEDİKALİ
Eskişehir : Vedat BARANOĞLU
Bursa : Cengiz KOÇ
Adana : Ceyhan CAN
Diyarbakır : Ruhi KOÇ
Avrupa : Rağret KAYA
19 Rue Emile Dubois 75104
PARİS

YONETİM:

Konur Sokak 15/8 Kızılay
Ankara Tel: 17 45 81
İSTANBUL BÜROSU:
Piyerloti Cad. 21/1 Çemberlitaş
İstanbul Tel: 26 35 67
ABONE KOŞULLARI
Yıllık : 200 TL.
6 Aylık : 100 TL.

İLAN KOŞULLARI:

Arka Kapak (renkli) : 7500 TL.
Arka Kapak (siyah beyaz) : 6000 TL.
İç sayfalarda sütun santimi: 20 TL.
Yayın ilanları : % 50 indirimli
İstanbul Dağıtım : Fuat BÖTE
Ege Dağıtım : Orhan ÖZŞİŞMAN
Baskı: Daily News Web-Ofset Tesisleri

CEPHE'NİN DÜŞÜŞÜ

YALÇIN KUÇUK

Herkesin birleştiği nokta çok açık. Ancak açık olan noktanın sonuç ve vargularının da açık olması gerekiyor. Zeytinburnu, Malatya ve Mardin operasyonları ile yükselen ve Ülkü Ocakları'nda toplanan katil çetesinin sergilenmesiyle gerileme gösteren faşizan tırmanma zincirinin gerekçesinde, herkes birleşiyor. Tırmanma zincirinde yer alan operasyonlar, kütleleri hazırlamayı amaçlıyor. Bütün bunlar, geniş yığınları, 12 Mart'ı da aşan yeni bir 12 Mart uygulamasına hazırlamak amacını güdüyor. Cephe, 12 Mart'ı da aşan yeni bir uygulamayı yerleştirebilmek için geniş yığınları hazırlamak ihtiyacını duyuyor. Yeni uygulamalara yatkınlık sağlayabilmek, dirençleri kırabilmek için bu tür bir tırmanış gerekli sayılıyor.

Birleşilen nokta burası. Bu birleşme noktasının uzantıları ise şöyle: Faşizm özlemine duyanlar, faşizmin uygulayıcıları, planlarını gerçekleştirebilmek için, kütlelerin nabzını hesaba katmak zorunluluğu ile karşı karşıya. Geniş yığınları nötrale edebilecek olaylar zinciri sahnelenmeden, faşizmi bütün çıplaklığıyla uygulamaya koymak mümkün olamıyor. Faşizmin klasik örnekleri sahnelenirken görüldüğü ve bilindiği gibi, dünyanın her yanında, faşizm bile kütlelerin baskısını hesap dışı bırakamıyor.

Cephe'nin düşüşünü sağlayacak anahtar burada yatıyor. Kuramsal olarak doğru olan, Türkiye'nin yaşanan günlerinde de somut olarak doğru olanı. Yalnızca Meclis aritmetiğine dayanan hesapların sonuç vermeyeceği açıkça ortaya çıktı. Daha doğru bir deyişle, kütleleri harekete getirmeden Meclis aritmetiğinin çözülemeyeceği açıkça belli oldu. Cephe'nin düşüşü, Meclis aritmetiğinin çözümüne bağlı. Şu anda görünen başka bir yol yok. Ancak bu çözümü sağlamanın anahtarı da kütlelerin elinde. Faşizm heveslerinin bile geniş yığınları ürküterek nötrale etmeye çalıştıkları bir zamanda, kütleleri harekete getirmeden, Cephe'yi düşürmenin mümkün olmadığı anlaşılmalı.

Kütleleri harekete getirmenin gerekli nesnel koşulları mevcut. Cephe'nin ekonomik ve siyasal eylemleri, bu koşulları sağlamış durumda. Cephe'nin başı ne denli istatistik oyunlarına başvurursa vursun, yaşamı pahalılandırmasının kütlele etkilerinden kurtulamıyor. Kurtulamadığını ve kurtulamayacağını bildiği için de terörünü artırmaktan geri kalmıyor. Terörü artırdıkça da kütlelerden soyutlanıyor. Soyutlandıkça da bir yandan terörü artırmak, diğer yandan da, iç ve dış büyük sermayeye yeni ödüller vermek ihtiyacını duyuyor. İç ve dış büyük sermayeye verilen yeni ödüller de yaşamın daha da pahalılaşmasına yol açıyor. Cephe'de durum böyle.

Fakat bu elverişli koşullara karşın, kütlelerin aktif direnişinden söz etmek mümkün değil. Bu durum, elverişli koşulların yanında elverişsiz koşulların da bulunduğunu gösteriyor. Burada da kütlele hareketin temel niteliği bir kez daha ortaya çıkıyor. Bugün Türkiye'de geniş halk yığınlarının Cephe partilerinden soyutlandığı çok açık. Ancak, artarak devam eden soyutlanma kendiliğinden aktif direnişe dönüşmüyor. Dönüşmesine de imkan yok. Dönüşebilmesi için kütleleri aktif olarak harekete getirmek gerekli. Kütleleri, somut amaçlara doğru harekete getirecek aktif girişimler gerekli. Elverişli olmayan durum da burada.

Sermayenin Cephe Hükümeti'ne karşı olup sermayenin kendisine karşı olmamak. Böyle somut amaç olamaz. Böyle bir amaç etrafında kütleleri aktif direnişe geçirmek mümkün olamaz. Son üç aydır Meclis aritmetiğine dayalı girişimlerin kütlelerde gerekli yansımaları yaratmamasının bir nedeni burada. Sermayenin belirli kesitlerinin Cephe'nin katıksız destekleyicileri olmadığını görmek, yararlı ve gerekli. Ama sermayenin çeşitli kesitlerinin farklı taktikleri benimsemiş olmalarının kütleler için fazla bir önemi yok. Yaşamın pahalılaşması biçiminde somutlaşan ve özünde sömürünün artması olgusu yatan Cephe Hükümeti'nin ekonomi politikasından, en büyük payı, Çukur veya

değil. Önemli olan sömürünün artması ve bunun sermaye sınıfının işi olması. Geniş halk yığınları, karşılarında bireysel sermayedarları değil, sermaye sınıfını buluyor. Bu yüzden Cephe Hükümeti'ne karşı çıkılırken devamlı olarak sermaye sınıfının "iyiler" ve "kötüler" olarak kesitlere ayrılması ve bu ayrımın ön plana çıkarılması, yalnızca Cephe'nin işine yarıyor. Çünkü böyle bir ayrıma dayalı muhalefet, kütleler üzerinde pek az etki bırakıyor. Fazlası da olanaksız.

Somut ve tutarlı amaçlar, kütleleri aktif bir direnişe getirmek için gerekli. Ancak hiç bir zaman yeterli değil. Geniş yığınların her kesimine yayılan örgütsel bağlar olmadıkça, amaçlar ne kadar somut ve tutarlı olursa olsun, kütlelerin aktif direnişini beklemek ham bir hayalden öteye gidemez. Bugün asıl elverişsiz koşul da burada. Tersinden söylenecek olursa, sermaye için de, Cephe için de, tek ve önemli elverişli koşul burada. Sosyalist örgütlenme aşaması, gerekli düzeye ulaşmış olmaktan uzak. Sosyalist örgütlenme ilerliyor. Bunu sermaye de, sermayenin Cephe Hükümeti de görüyor. Saldırganlığın artması, ve Cephe'nin dönüşü olmayan fakat durdurulması mümkün bir yola girmesi bununla da ilgili. Halk Partisi'nin girişimlerinin önem kazanması da bununla ilgili.

Cephe'nin düşüşünde Meclis aritmetiğine dayalı hesaplarda bir aşama daha geride bırakıldı. Bundan sonra Meclis aritmetiğini kütle hareketleri ile çözme aşaması başlıyor. Halk Partisi'nin böyle bir aşamaya girmesini beklemek gerek. Ancak her şeyi Halk Partisi'nden beklemek gerek. Sosyalistler, Cephe Hükümeti'nin düşürülmesini yalnızca Halk Partisi'nin omuzlarına yükleyemezler. Çünkü Cephe'nin düşüşü, Halk Partisi'nden de önce sosyalistlerin sorunu. Sosyalistler, Cephe'nin düşüşünü sağlayacak kütle eylemlerini, sosyalist örgütlenmenin ileri düzeylere ulaşacağı bir zamana erteleyemezler. Çünkü safta yer almadan, sosyalist örgütlenmeyi ileri düzeylere götürmek mümkün olmaz.

Sosyalistler için bu iki gerek de yeterli ölçüde açık. Ama sol kenarda oturanlar ile sol kenarda oynayanlar için aynı ölçüde açık değil. Sol kenarda oturanlar, harekete geçmek için, Halk Partisi'nin başa geçtiği emin denizleri bekliyorlar. Bunlar, demokrasi mücadelesi ile sosyalizm mücadelesi arasında Çin Setti çekenler. Demokrasi için mücadele etmeyenlerin sosyalizm için mücadele edemeyeceğini anlamayanlar. Sayıları gittikçe azalıyor.

Sol kenarda oynayanlar için ise Cephe'nin düşüşü, yeteri ölçüde çekici değil. Bunların itikatınca, Cephe Hükümeti ile olası bir Halk Partisi hükümeti arasında pek fark yok. Bu yüzden bunlar için "MC'ye Hayır" veya "MC Düşürülmelidir" kampanyaları gerekli ölçüde "devrimci" nitelik taşımaz. Bu çok bilmişlere göre Cephe'nin düşüşü için mücadele etmek, Halk Partisi'nin "kuyrukçuluğunu" yapmaktan farksız. Gerçekte ise, hangi üstün ilhamla olursa olsun, Cephe'nin düşüşünü sağlayacak eylemlerden yan çizmek, Cephe'nin kuyrukçuluğunu yapmaktan farksız.

Cephe düşecek. Cephe'nin düşüşünün anahtarı, kütlelerin harekete getirilmesinde. Cephe Hükümeti'nin eylemleri, Cephe Partilerinin soyutlanmasına yol açtı. Cephe Hükümeti'nin her yeni günü, kütlelerden daha çok soyutlanmasına yol açıyor. Ancak böyle bir sürecin varlığı, yeni maksimalist hesap ve stratejilere yol açmamalı. Ne kadar çok yıpratırsa o kadar büyük bir iktidar çoğunluğunu hesap ederek Cephe'nin düşüşünü çabuklaştırmaktan kaçınmak en azından çok "devrimci" maksimalist eğilimler kadar tehlikeli. Bugün Cephe'nin oy çoğunluğunu yitirdiğine inanmak için gerekli göstergeler var. Bugün Türkiye'de Cephe Hükümeti'nin devamının herkes için yararlı olmaya başladığını gösteren işaretler de var. Bu yüzden, hem Meclis aritmetiğine

ciktiren maksimalist eğilimler, tehlikeli olduğunu kabul sermayenin almış olması kütleler için

SANAYİ BAKANLIĞI'NIN AET RAPORUNU AÇIKLIYORUZ

ORTAK PAZAR "UYGULAMASI GEREK DİŞ TİCARETİMİZDE GEREKSE SANAYİMİZDE BİR ÇOK MENFİ TESİRLER ORTAYA ÇIKARMIŞ BULUNMAKTADIR"

"BAKANLIK OLARAK BU İKİ RAPORU (ECEVİT DÖNEMİ RAPORLARI) BENİMSEDİĞİMİZİ BELİRTEREK BAKANLIK GÖRÜŞÜMÜZÜ AYRICA BİLDİRMEKTEYİZ"

"İNGİLTERE'YE KARŞI ALINAN MİSİLLEME KARARI UYGULAMA SAFHASINA KONULMAMIŞTIR"

Abdülkerim Doğru AET'ye karşı mı?

Ortak Pazar'la ilişkiler sorunu gidererek kamuoyunda daha çok tartışılır olmaya başladı. Sosyalistlerin başından karşı çıktığı Ortak Pazar'a, geçmişte yandaş olanlar, Ortaklığın yarardan çok zarar getirdiğini nihayet anlıyor.

Son olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ortak Pazar'la ilgili bir rapor hazırladı. Raporda "geçiş döneminin ilk üç yıllık (1973-1975) uygulaması gerek dış ticaretimizde gerekse sanayimizde bir çok menfi tesirler ortaya çıkarmış bulunmaktadır." deniliyor.

Ecevit Hükümeti zamanına atıfta bulunulan raporda "...1974 yılında DPT'de kurulan ve çalışmalarını 3 ay kadar sürdürdükten sonra hazırladığı Özel İhtisas Komisyonunun Raporunda da belirtilen teklifler ile Ticaret Bakanlığı tarafından detayına inilerek hazırlanan raporda ileri sürülen teklifler de gerçekleri yansıtmaktadır. Bakanlık olarak bu iki raporu da benimsediğimizi belirterek Bakanlık görüşümüzü ayrıca bildirmektedir." biçiminde bir ifadeye yer veriliyor.

ORTAK PAZAR TÜRKİYE'NİN REKABET OLANAKLARINI KISITLIYOR

Ortak Pazar Türkiye çıkışlı sanayi ürünlerine sıfır gümrük uyguluyor. Diğer bir deyişle bu ürünler, Ortak Pazar ülkelerine gümrüksüz girebiliyor. Raporda "gümrük muafiyeti uyguladığı ürünlerin ekserisi esasında bugün için topluluk rekabet imkanları bulunmayanları teşkil etmektedir." deniliyor.

Nitekim pamuk iplikleri, pamuklu dokuma ve makina halılarında Ortak Pazar Türkiye'ye ödün vermiyor. Bunlar Türkiye'nin gerek fiyat gerekse kalite yönünden, Topluluk ülkeleriyle rekabet edebileceği ve önemli ölçüde ihracat potansiyeli bulunan ürünler.

Örneğin, 1975 yılında pamuk ipliği üretim kapasitesi, 405 bin ton, yurtiçi talep ise 172 bin ton olarak belirleniyor. Bu durumda bu üründe ihracat potansiyeli 233 bin ton olmasına karşın ihracat 30 bin tonu geçmiyor.

Pamuklu dokumada da durum pamuk ipliğinden farklı değil. Bu üründeki ihracat kapasitesi 1975 de 116 bin ton. Ortak Pazar ise yalnızca 1290 ton için muafiyet tanıyor.

İNGİLTERE'YE MİSİLLEMİYİ UYGULAYAMAYAN MİLLİYETÇİLER

İş bu kadarla kalmıyor. İngiltere 1975 Aralığından bu yana Türkiye çıkışlı pamuk ipliğine miktar kısıtlaması uyguluyor. Türkiye'nin kısıtlamanın kaldırılması yönündeki çabaları sonuç vermedi. Bunun üzerine Türkiye misillimeye karar verdi ve polietilen sentetik kauçuk, loderler v.b. ürünlerle sembolik olmak kaydıyla miktar kısıtlamasına yöneldi.

Sanayi Bakanlığı raporunda "İngiltere'ye karşı alınan misilleme kara-

"ÖZEL SEKTÖRLE YAPILAN TEMASLARDA EN BÜYÜK KURULUŞTAN KÜÇÜK BİR FİRMAYA VARINCAYA KADAR AET REKABETİNİ DİKKATE ALARAK HERHANGİ CİDDİ HAZIRLIK ÇALIŞMASININ YAPILMADIĞI MÜŞAHEDE EDİLMİŞTİR."

rı uygulama safhasına konulmamıştır." deniliyor. Uzun çabalar sonucu sembolik mahiyette alınan ve devletin itibarını ortaya koyan bir karar, uygulamaya geçemiyor. Milliyetçiliği kendinden menkul MC iktidarı devletin itibarını korumada acze düşüyor.

DİĞER ÜLKELERE SAĞLANAN ELVERİŞLİ OLANAKLAR

Türkiye, Ortak Pazar'la tam üye olmaya yönelik bir ilişki içinde. Kağıt üzerinde tam üyelik 1995 de gerçekleşecek. Bu nedenle Türkiye Ortak Pazar ilişkileri, Yunanistan hariç diğer üçüncü ülkelerden farklı bir düzeyde olmak durumunda.

Ancak, Ortak Pazar Türkiye'ye karşı aleyhte ayrıcalık uyguluyor. Örneğin pamuk ipliğinde, Yugoslavya, Pakistan ve Kolombiya gibi üçüncü ülkelerle Yunanistan'a gümrük muafiyeti tanınırken, Türkiye'ye bu olanak sağlanmıyor. Domates salçasındaki durum da pamuk ipliğinden farklı değil. Son yıllarda hızla artan salça üretimi ve bu alanda yeni yatırımlara yöneliş, önemli bir ihracat potansiyeli yarattı. 1972 yılında 17 bin ton olan domates salçası üretim kapasitesi 1975 de 197 bin tona ulaştı.

Bu üretim kapasitesi için Ortak Pazar ülkeleri önemli bir pazar. Ancak Topluluk, uyguladığı gümrük vergisiyle Türkiye çıkışlı domates salçası ithalatını hemen hemen olanaksızlaştırdı. Buna karşın Türkiye ile aynı durumda bulunan Yunanistan'a sıfır gümrük uyguluyor. Portekiz ve İsrail gibi üçüncü ülkelere Türkiye'den çok daha fazla ödün verilmiş durumda.

SORUN YARATACAK YATIRIMLAR VE DİŞA BAĞIMLILIK

Türkiye'nin pamuk ipliği ihracatına ödün verilmeyip kısıtlama getirilirken, Türkiye tekstil alanındaki yatırımlar için, bu mallardaki ihracatının iki katı değerinde tekstil makinası ithal ediyor.

Sanayi Bakanlığının raporunda bu durum aşağıdaki tabloyla açıklanıyor:

Tekstil Makina İthalatı(TL)	Pamuk İpliği ve Dokuma İhracatı(TL)
1970	181 200 000
1971	211 300 000
1972	701 000 000
1973	1 702 700 000

Tablonun açıklıkla ortaya çıkardığı diğer önemli nokta ise tekstil alanındaki gelişkinliğin altında nasıl bir dışa bağımlılığın yattığıdır. Sözde ihracat

rekçesiyle teşvik belgesi de alınarak gerçekleştirilen yatırımların ürünleri nereye ihracat olacak? Bu soru kesinlikle yanıtızsız kalmaya mahkum. Domates salçasına yapılan yatırımlar da aynı akıbete uğrayacak. İhracat güvencesiyle yapılan yatırımlar, elde büyük stokların kalmasıyla sonuçlanacak.

ÜYELİĞE HAZIR OLMAYAN SERMAYE SINIFI

Sanayi Bakanlığı raporunda "Bugün kamu kesiminin AET (Ortak Pazar) ile ilgili hazırlıklara başladığı söylenese dahi, özel kesim için durumun aynı olduğu söylenemez. Özel sektörle yapılan temaslarda en büyük kuruluştan küçük bir firmaya varıncaya kadar AET rekabetini dikkate alarak her hangi ciddi bir hazırlık çalışmasının yapılmadığı müşahade edilmiştir. Durum böyle olunca 1981 yılından sonra sanayi mamullerini üreten firmalar, dış rekabet şartlarından dolayı durumun ciddiliğini idrak etseler dahi, bunların ürettikleri mal grubu korunma listesi denilen 22 yıllık listeye aktarılamayacaktır." deniliyor.

Raporda belirtilenler her hangi bir yorumu gerektirmeyecek kadar açık. Sermaye sınıfının meydanı boş boş bulan, mangalda kül bırakmayan takımı Ortak Pazar'la rekabet edebilecek düzeyde bir sanayie sahip olduklarını yayınladıkları bildirimlerle kamuoyuna duyuruyorlar. Özellikle İzmir'li ayağı

MC BÜTÇESİ YA DA SONUN BAŞLANGICI

"GELDİĞİ FARZEDİLSE DAHI YABANCI SERMAYEYE DAYALI BİR SANAYİLEŞME KALKINMA PLAN VE PROGRAMLARIMIZDA ÖNGÖRÜLEN MİLLİ SANAYİN KENDİNE HAS BİR BİÇİMDE GELİŞMESİNE ENGEL TEŞKİL EDECEKTİR."

Ortak Pazar ülkeleri özellikle Almanya, Türkiye'ye sermaye ihraç etmek istiyor. Halka teorisi olarak bilinen bu olgunun gerçekte ne anlama geldiği Yürüyüş'te pek çok kez çeşitli yönleriyle açıklandı. Alman Büyükelçisi ise işin içindeki gerçeği TUSİAD toplantısında belirtti. Almanya Türkiye'yi geleceğin büyük pazarı olarak görüyor.

Sanayi Bakanlığı raporu Ortak Pazar sermayesini şöyle değerlendiriyor. "Geldiği farzedilse dahi yabancı sermayeye dayalı bir sanayileşme Kalkınma Plan ve programlarımızda öngörülen milli sanayinin kendine has bir biçimde gelişmesine engel teşkil edecektir."

Raporda Ortak Pazar sermayesinin Türkiye'ye gelebilmesi için elverişli şartlar istemesine de değiniliyor. "6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu Avrupa ülkelerindeki emsal kanunlara nazaran en liberal durumdadır." "Bu durum dikkate alınmadan son zamanlarda Türkiye AET Karma Parlamento Komisyonu toplantılarında bilhassa Batı Almanyalı parlamenterler tarafından yabancı sermayeye engeller çıkarıldığı ileri sürülerek mevzuatın kendi lehlerine iyileştirilmesini istemektedirler."

Burada Türkiye Almanya Ekonomik İşbirliği Komitesi birinci toplantısının gündemindeki ilk maddeyi hatırlamakta yarar var. Bu toplantıda Alman sermayesinin Türkiye'ye gelmesi için daha iyi şartlar yaratılması görüldü. Komite çalışmalarını sürdürüyor ve işin ilginç Almanya Türkiye'yi sömürme istemlerini tüm açıklığıyla dile getiriyor.

SONUÇ

Raporun genelinden çıkan sonuç, Cephe iktidarını oluşturan her bir partinin kendi başına buyruk davranması. Raporda önerilen iyileştirmeleri gerçekleştirmek için Katma Protokolün yürürlükten kalkması gerekiyor. Sanayi Bakanlığı bu protokoldeki pek çok maddenin iptalini raporda açıkça istiyor.

Ortak Pazar'la ilişkilerin sürdürülmesini isteyen tek bakanlık Dışişleri. Ticaret Bakanlığı ve DPT gibi konuyla ilgili bakanlık ve kuruluşlar her fırsatta karşıtlıklarını açıklıyorlar. Dışişleri ise ilişkiyi sürdürmede ısrarlı. AP'li bakanlar da Dışişlerinin yanında yer alıyor. Rapor ise, MSP'nin konuya ilişkin görüşlerini ortaya koyuyor. MSP'nin kurnazca oynamak istediği oyunun ardında Ortadoğu'nun müslüman ülkelerine açılma yatıyor. MSP halka teorisinin Ortadoğu halkasının geçerliliğine inanmıyor.

Büyük sermayenin tüm mevcut çarpık ve gerici ekonomik-politik ihtiyaç ve özelemlerini çerçeveleyen 1976 mali yılı bütçesi 21 oy farkla kabul edildi.

Geçtiğimiz haftanın Çarşamba günü sabah saatlerinde yapılan oylamada CHP ve DP'lilerin oyları 208'de kalırken bağımsızlar desteğindeki MC 229 oy sağladı.

Bugüne kadar MC'nin trapez sahnesinde ulaşabildiği en üst nokta 229...

Ancak bu nokta, sağın çıkırtkanlığını yaptığı gibi gerçek bir "Zafer" noktasını simgelemekten uzak. Hızını demokrasi düşmanlığından, sınıf tahakkümünden alan bir hareketliliğin, Millet Meclisinin aritmetiksel tablosuna yansıyan en uç noktası. Elbette bu, MC'nin bu noktadan diğer halkalara atlamaya yeltenmeyeceği anlamında değil.

Hiç değilse orada tutunup kalmayı deneyecek. Bütün bunları, MC'den çok,

demokratik ilerici güçlerin kararlı ve inatlı mücadeleleri saptayacak.

Bütçenin meclislerde görüşülmesi sırasında açıkça görülmüştür ki, karşıda, işine geldiğini de demokratik güçleri bölücülükle suçlayan ve fakat Türkiye'deki saflaşmayı kendi sözlüğüne dahil etmek zorunda kalmış bir egemen güçler koalisyonu vardır ve ne hukuka ne anayasaya kulak asmamaktadır.

Siyasal sözlüğü. "Aman bizi yıkmayın diye size yalvaracak değiliz" kabilinden ilkel satışlarla zenginleşen cephe başı'nın yönetiminde Türkiye bir hafta daha geçirmiştir.

229 VE SONRASI....

Ancak belli bir süre için de olsa cephe'ye nefes aldırılan bütçe oylamasını izleyen gelişmeler ilginçtir.

Oylamayı izleyen günlerde özellik-

le TRT'de girilen işlemler rastlantı olmaktan uzaktır.

Cumhurbaşkanının onayı ve bir "Şiddet-i tasmin" ile TRT Genel Müdürlüğüne yayılan Şaban'lık hemen sonra taktik bir sessizliğe girmiş ve kendisine güç veren MC'nin oy tartışını beklemeye koyulmuştu...

Nitekim 229'u muştulayan gecenin sabahında TRT'de yoğun bir kıyım hareketine girildi. Günahları "Sağcıyım" demeyecek kadar solculuk olan bazı görevlilerin taşraya sürgün emirleri çıkarıldı. Amaç, sözü edilen kişilerin istifaya zorlanmalarıydı. Televizyonun yönetim mevkilerindeki şefler, işleriyle hiç uygun olmayan diğer hizmet dallarında istihdam edilmek üzere çeşitli illere dağıtılacaklar, onlar da, istifaya mecbur olacaklardı. Böylece yeni kadrolar açılacak, bu kadrolara sicilli faşist unsurlar yerleştirilecekti...

Sonunda Sabati Ataman hayal kırıklığı yarattı! Oysa o ünlü konuşmasından sonra pek yükselivermişti kimilerinin nazarında. Sabati Ataman'ı Hayrettin Erkmen'i "arayanlar" pek memnunnardı bu vuslattan. Sonunda sermaye kendilerini mahçup çıkarmamıştı işte. "Gerçekçi", "liberal", "demokrat" ve kimilerine göre de "bir zamanların sosyalisti" sesler çıkmıştı AP'nin, sermayenin içinden.

YÜRÜYÜŞ baştan beri söyledi. Karaman'ın koyunundan önce Ataman'ın oyunu ortaya çıktı. Menşevikler şaşkırdılar. Daha sonra pek yüceltikleri Ataman'a saygısızlık etmeye başladılar: Ataman oyuna mı gelmişti? Kim kazandırmıştı onu? "Gerçekçi ses", "akıllı ses" bu oyunlara nasıl gelmişti?

Kimileri Ataman'a peşin ödeme yaptılar. Kavga gürlütu dolayısıyla Ataman'ın konuşmadığı gecenin sabahında Ataman'ın konuşmasını öven yazılar yazıldı. Ama Ataman ertesi gün mali müşteriye teslim etmedi. Onları mahçup etti. Ataman'ın yerine Seyfi Öztürk ya da bir başka "müfrit AP'li" konuşsa idi ne söyleyecekti Ataman'dan farklı?

Ataman, "milliyetçi cephe" ibaresine bile tahammülü olmadığını söyledi. Çünkü hükümet, Türkiye Cumhuriyeti hükümeti imiş, cephe denmemeliymiş vb. Meclisteki kavgayı da "alçakça bir tecavüz" olarak niteleyip hayranlarına dişlerini gösterdi. Bol bol "İmralı şehitlerinden" bahsetti.

Demirel "İmralı şehitleri" temasını kendi dışındakilerin daha iyi kullanacaklarını biliyor. Bunu kullanmak üzere de Ataman ve benzerlerini kullanıyor. Ataman da, bunlara karşılık, Türkiye'nin menşeviklerini kullanıyor. Mesele bundan ibaret.

Ama doğrusu Ataman kendi çapında iyi eğlendi. Kimilerini dört dörtlük bir biçimde "dolmuşa bindirdi" Bizden tebrik etmesi...

ATAMAN KENDİ ÇAPINDA EĞLENİYOR

SOL GÖSTERİP SAĞ VURAN CHP

CHP'liler : Artırma Onlarda Kaldı

Çiftçilerin vergiden muaf kazançlarının CHP milletvekillerinin önemli bir kısmının da oylarıyla 30 binden 90 bine çıkarılmasının, demokratik sol anlayışıyla ne denli bağdaştığı tartışmalara neden oluyor. Yasa önerisinin Millet Meclisinde görüşülmesi sırasında CHP'li milletvekilleri, başlarında grup başkanvekilleri olmak üzere muafiyet sınırını yükseltmek için adeta birbirleriyle yarıştılar. Öneri yarışı 150 bin liraya kadar yükseldi. Sonunda 90 binde bağlandı.

Konunun, tartışmalara yol açması ve "bu ne biçim demokratik sol" sorusuna neden olması, CHP grup başkanvekillerini çalınan minareye kılıf uydurmaya zorladı. Ali Nejat Ölçen'le Hayrettin Uysal, basına bir açıklama yaparak 90 bin liranın ancak 36 bininin çiftçinin elinde net gelir olarak kaldığını, bunun da altıncı dereceden bir memurun maaşına eşdeğer olduğunu belirttiler. Bu açıklama ise ancak TRT katında inandırıcı olabildi ve o günkü haber bülteninde yer aldı. Ertesi günkü basın da açıklamayı yeterince ciddi bulmamış olacak ki habere tek satırla bile yer vermedi.

Gerçekten de açıklamanın inandırıcı bir yönü yoktu. Her şeyden önce, günümüzde telif eserler dahi ancak 10 bin liralık bir muafiyetten yararlanıyor. Kaldı ki 36 bin lira yıllık geliri olduğu öne sürülen altıncı dereceden memur, 47 bin 520 liralık yıllık brüt gelir üzerinden vergi ödüyor ve diğer kesintilerle beraber eline yılda net 30 bin lira geçiyor.

Grup başkanvekillerinin açıklaması bazı CHP'li parlamenterleri dahi tatmin edemedi. Nitekim tarım konularında uzman, ayrıca çiftçi kökenli olan Prof. Ziya Gökalp Mülayim, Yankı Dergisine verdiği demeçte "milyonlarca işçi ve memur sadece 5 bin liralık muafiyetten yararlanırken, çiftçilerin 30 bin liralık muafiyetten yararlanması zaten adaletsiz bir durumdur. Bunun 90 bin liraya çıkarılması Anayasa'daki vergi adaleti ilkesini çok önemli bir biçimde zedelemiş olmaktadır." dedikten sonra "Demokratik sol görüşlere inanan bir CHP senatörü olarak grup yetkililerine görüşlerimi anlatmaya çalıştım, fakat başarılı olamadım." diye ekliyor. Ayrıca senatör Mülayim 90 bin liradan çiftçinin net gelirinin, grup başkanvekillerinin iddia ettiği gibi 36 bin değil 45 bin lira olduğunu da belirtiyor.

Evet. İşte yannın umudu iddiasındaki "demokratik sol" görüşlü CHP'nin acıklı durumu. Daha parlamenterlerini demokratik sol anlayışında birleştiremeyen CHP bir de halkı bu görüşler doğrultusunda birleştirmeye kalkıyor!

MC'NİN İZDÜŞÜMÜ...

Cumhurbaşkanı Korfürk'ün yüksek onaylarıyla hukukun badem edilmesi pahasına TRT Genel Müdürlüğüne getirilen Şaban Karataş, etrafında gayri resmi yetkililer kadrosu oluşturmuştu...

"Müşavir" adı altında oluşturulan bu kadro, MC'nin izdüşümü olacak TRT'nin yayın ve habercilik hizmetlerini "vukuf" ile yürütecekti...

Şaban Karataş'ın ilk günlerinde sözü edilen müşavirliğe getirilen eski Ülkü Ocaklı, Türkeş'in başbakanlık yardımcılığındaki müşaviri Hasan Celal Güzel derhal faaliyete geçmiş ancak kendisine "biraz dur" denmişti...

Sabırsız ülkücü bunun üzerine Karataş'la takışmış eski yerine dönmüştü. Karataş'ın konu ile ilgili sözleri şunlardı:

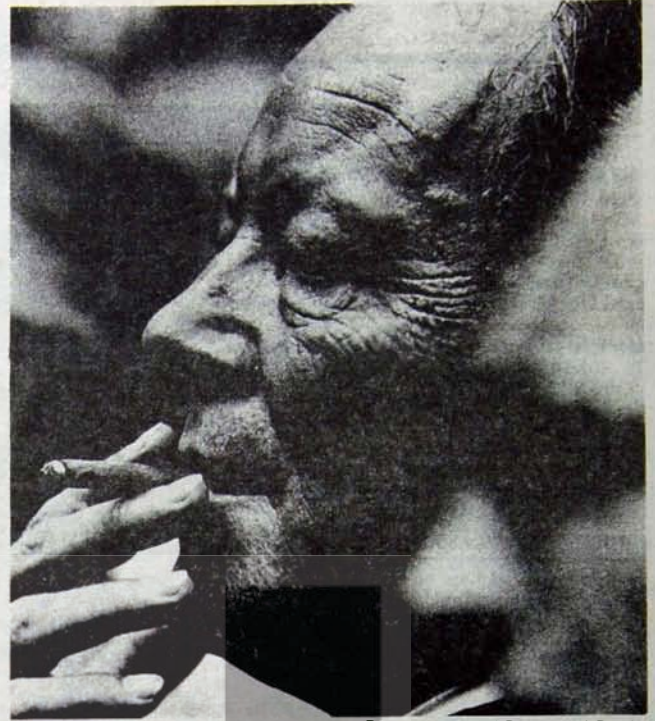
"Arkadaş çok sabırsız..."

Karataş'ın "TRT'yi 6 danışmanla yöneteceğim" demesi sebepsiz değildi. MC'nin izdüşümü yapısındaki kadronun başına da AP'nin eski devlet bakanla-

rından, Güneş Gazetesi patronu ve de yedek subay maceraları dillerden düşmeyen Turan Bilgin getirilecekti...

BÖYLE SOSYAL DEMOKRASİLER DE VAR

Brunct: Sosyal Demokrasi Dersi

Almanya, son üç yıldır sosyal demokrasinin yıldızının parlatıldığı bir ülke. Almanya'nın sosyal demokrasisi başka ülkelere örnek olarak gösterilir hep. Bu örneği kabullenen başka ülkelerin sosyal demokrat örgütleri de var.

Batı Alman Sosyal demokrasisinin ilginç özelliği, iktidardaki parti olarak, 100.000 kişiyi, son beş yıldaki geçmişine dayanarak solcu olmadığını belgelemek zorunda bırakması. Belirli bir kıdem üzerinde çalışan tüm devlet memurları, öğretmenler, aydınlar, üniversite üyeleri sosyalist olmadıklarını ispatlamak zorundalar.

Örneğin bir bilim adamı bir yerde işe girecek. Bu kişinin, en başta, son beş yılda çalıştığı her ülkenin ilgili kurumundan bazı belgeleri tamamlaması gerekiyor. Politik açıdan "olumlu" ve "zararsız" ise işe alınıyor. "Olumlu" ya da "zararsız" olmanın ölçütü, sosyalist olmamak. Faşistlik bile "olumlu" ve "zararsız" bulunuyor.

Bu, iktidardaki sosyal demokratların aldığı bir karar. Çok karşı çıkan oldu. Ama Batı Almanya'nın sosyal demokrat ağaları çok direndiler kararı çıkartmak için. Bugün de uygulanıyorlar.

Yabancı ülkelere gönderilen tüm memurlar da aynı "kalifikasyon" a sahip olmak zorunda. Ancak, daha da ilginç olan bir nokta var: Aynı değerlendirme tüm yabancılar için de geçerli. Şilliler, Koreliler özellikle ön plana çıkıyor. Yabancı ülkelere araştırma yapmaya giden bilim adamları da aynı sizgeçten geçmek zorundalar.

Sosyal demokrasinin Almanya'ya getirdiklerine ufak bir örnek bu. Batılı sosyal demokrat partilerle ilişki kuracağını açıklayan Türkiye'nin CHP'si acaba Türkiye için aynı verimli adam değerlendirme yöntemlerini öngörüyor mu?

TRT yönetimi tavanda bu ağlarla örülürken tabanda da eleman tasfiyesi için uygun mekanizmalar harekete geçirilecekti.

Nitekim ilk ağızda TRT'nin televizyon bölümünde alfi şef, "Tecrübe bilgi ve görgülerini artırmak" gerekçesiyle Kars, Diyarbakır, Elazığ, Adana ve İzmir'e dağıtıldılar...

229 oyun sağlanmasından sonra işgal altındaki TRT'de MC ilerleyişi şimdilik bundan ibarettir. Gözlenenlere göre, devlet dairelerinin her kesiminde benzer hareket bundan böyle tekrar hızlanacak baskı, şiddet ve yıldırma yöntemleri alabildiğine yoğunlaşacaktır...

İÇERDEKİLER...

Herşeye rağmen çürük-çarık bir yapı görünümündeki MC'de rahatsızlık

SERMAYE BASINININ APTİLİĞİ VE NAZİ GAZETECİLİĞİ

Sahibi:
ERCÜMENT
KARACAN

Milliyet
Halk Gazetesi

Genel Yayın
Müdürü:
ABDİ
İPEKÇİ

Cumhuriyet

Cezmi Yılmaz
ile Halil
Pelitözü'nü
pusuya
düşürüp
öldüren iki
komandodan
biri yakalandı

TRT şabanlaşır da, sermaye basını geri mi kalır? Ne münasebet!..
O da aptileşir! Tencere hikayesi...
Birinin başında, Şaban birinin başında Apti!..
Böyle başa böyle tarak. Sermaye basınının aptigilleri de başı kaşır,
perçem kalkıyor kel görünüyor...
Örnek bolluğunda buyrun bir örnekleme:
"Devlet güçlerine yardımcı" MHP komandolarının Ankara bürosuna
şükran çiçekleri bıraktığı bir gazetedeki "Anarşik olayların Devlet Arşivindeki
Gizli Raporu" açıklanıyor!..
Kimin raporu kime ya; hadi neyse...
Çukurova'nın sermaye borusundan akıtılanlarla zaten pek müseccel
olan "Tarafsızlığı" (!) hiç değilse kitabına uydur değil mi? Ne zeher!.. Yapı-
lan ham-halat nazi gazeteciliği...
Git, Oğuzhan Asiltürk "Ahhap"tan raporları al, başına "Gizli" ekle ve
yazıyı döşen: "Hükümet kurulduğundan bu yana 28 kişi ideolojik çatış-
malarda öldürüldü..."
Hadi diyelim ki, yazının politik formasyonu "MC'nin baskı rejimi"
demeye kifayet etmiyor, sayı saymasını da mı bilmiyor bu?
Hani öldürülen öğretmenler, hani işçiler?..
Güzelim Nasrettin'e, saygısızlık olacak ama bunlara göre "öğrenci"
dışındaki cinayet alanları "Allah'ın işi"ne giriyor...
Bunu da geçtik.
Özenle seçilip yerleştirilen şu başlığa ne demeli:
"Raporda, Şişli Meydanında pusuya düşürülerek öldürülen TİP'li
iki genci, (Maocuların) vurduğu, kesin olmayan bilgilere dayanılarak bildiri-
liyor..."
Ne demek "Kesin olmayan bilgilere dayanılarak?.." Belli bir fillin
arapçası!
Tabii söylenecek çok şey var ama buna en azından, kesin olan
bilgilere dayanılarak, aptigilleşmenin kepezeliği, denebilir.
"Tanrı Türk'ü korusun" anladık ama, bazen mümin'i şaşırtıyor.
Oğuzhan "ahhap", aptigile "gizli" raporu teslim ettikten sonra
rapor geçtiğimiz haftanın Cuma günü malum gazetede yayınlanırken aynı

günkü Cumhuriyet gazetesinde bir haber:

"Cezmi Yılmaz ve Halil Pelitözü'nü pusuya düşürüp öldüren iki
komandodan biri yakalandı..."
Cumhuriyetin gazeteciliği aptigilliğin maskesini indiriyor.
İnsandır şaşar, aptigildir yapar!..
Neyse biz, ne menem "gizli" olduğu bilinen rapora dönelim.
Rapor aynen yayınlansa hadi, diyeceğiz. Hayır, öteden beri misyo-
nunu "solda kavgaya" gazlayan aptigillik yorumlar yapıyor; özenle başlıklar
seçiyor. Bakın nasıl:
"Peşpeşe iki sağcı öldürülüyor..."
"Türkeş'in afişini asan genç öldürüldü..."
Suya sabuna dokunmaksızın seçilen diğer başlıklar içinde "Sosyalist
Çivikıran'ı kim öldürdü" de var.
Ama nedense "sağcıların öldürülüşü" yazılırken öldürenin "sol
gruptan" olduğu belirtiliyor da sıra "Sosyalist Çivikıran'ın" öldürülüşüne
gelince "kim?" diye soruluyor... Öyle ya! "Solcuyu solcu da öldürmüş"
olabilir!..
Çünkü yazının bir yerinde sağcıların birbirlerini vurdukları da
belirtiliyor. Alemin bildiği gerçek neyse ki kuldan saklanmıyor!..
Öldürülenler içinde "solcu" öğrencilerin çoğunluk teşkil ettiği
anlaşılmış olacak ki, sol'dan sağa transferler de yapılıyor. Yazması bile ayıp
ama lügatte öyle bir kelime yok.
24 Aralık 1975 sabahı bulunan Kenan Dayı'nın devrimci bir öğrenci olduğunu
bilmeyen kalmadı. Ama aptigillik için ne beis?... Hemen tahrifat!
Devrimci Kenan Dayı "Sağ gruptan" olarak gösteriliveriyor...
Ya!
Sermaye basınının aptigilliği uzayıp uzayıp nazi gazeteciliğine nasıl
varacak? İşte böyle.
Daha önce daha mı değişikti? Yoooo! Hiç değilse perçem düştü de
kel göründü; o kadar..

belirgindir.

AP içinde, "hiçdeğilse" müseccel
kaatillerle ortak iş yapmanın rahatsız
ettiği kişiler mevcuttur. Bir takım sol
bezirganların göklerle çıkarttıkları gibi
değilse de, antidemokrasi alanında geç-
mişte epeyce deneyler edinmiş bir
kadro, daha usturuplu bir sınıf tahak-
kümünden yanadır...

Bu görüşü taşıyan AP'liler, parti
içinde, örneğin hükümet içinde yapı-
lacak sandalye reorganizasyonunda
MHP'nin saf dışı edilmesini de tartış-
maktadırlar.

Bağımsızlardan sağlanacak transfer-
lerle, doğacak açığın telafisi düşünül-
mektedir.

Bütün bunlar, gelecekteki olguları

kesin çizgilerle yansıtmaktan uzak olsa
da kaynayan kazanın kıpırtısını simge-
lemektedir.

AP'ye dahil olmaları gün mese-
lesi gibi görünen bağımsızlara gelince,
bunların belli başlı isimlerinin çağır-
tırdığı "maddi zorluklar" artık gerilerde
kalmıştır. Türkiye'deki önemli ihaleler-
in bağlantıları konusunda kendilerine
önemli tampon görevleri verilen bu
zevatin AP'ye katılmaları beklenmekte-
dir. Son bütçe oylamasında da kendilerinden
beklenen görevleri yerine getirmişlerdir.

VE MSP...

Bir zamanlar siyasal esprilere "e-
lini uzatan kolunu kurtaramıyor" şek-
linde konu olan MSP ise şimdi kendi
uzattığı elini değil kolunu, gövde-

sini bile kurtarmakta güçlük çekmekte-
dir.

Büyük sermaye çıkarlarıyla, temsil
ediyor göründükleri sermaye grupları çı-
karlarının çelişkisinden hayatiyet alan
MSP, günden güne kendisine oy kazan-
dıran güçler önünde inandırıcılığını
yitirmektedir. Bu konuda partinin genel
merkezine yığılan raporlar mevcuttur.
Kapitalist gelişimin timsah ağzında
bezirganlık yapayım derken yutulmak
bir yana, belli bir çoğunluğunun da
zaten timsahtan yana fatura kestiği
görülmüştür.

"MC'YE SON"

Bu arada, ana muhalefetin yanında
"Demokratik sağ" sloganıyla ayakta
durmağa çalışan DP'nin, bütçe oyla-

masında 6 üyesinin daha cephe kampına
kaçmağa hazır oldukları ortaya çıkmış-
tır.

Aslında temsil ettiği güçlerin çıkar-
larının bir oranda CHP programıyla
kucaklanması, bir bölümünün ise büyük
sermayeye kayması partinin politik yel-
pazeden silinmesi kaderini hazırlamakta-
dır. Hatta bir oranda kader, olaylaş-
mıştır da.

Tablo netleşmektedir. Bu görünüm-
de demokrasiden yana olanlarla anti-
demokrasi çekişmesi billurlaşmaktadır.

Demokrasi düşmanı MC'nin düşürül-
mesi, demokrasinin geleceği için zorun-
lu, koşul ve görevdir...

MC için sonun başlangıcı açılmıştır
ve kend kararlığına gömülmelidir.

İLERİCİ DEMOKRATİK SOSYALİST ÖRGÜTLER EYLEME!

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ MARMARA VE BATI KARADENİZ BÖLGELERİ TEMSİLCİLERİ TOPLANTISI 14-15 ŞUBAT TARİHLERİNDE BURSA'DA YAPILDI. TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİNİN "MC İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMELİDİR" KAMPANYASI, GENEL BAŞKAN BEHİCE BORAN'IN BU TOPLANTIDA YAPTIĞI AÇIŞ KONUŞMASI İLE BAŞLADI. BORAN, KONUŞMASINDA, DÜNYA VE TÜRKİYE'DEKİ GELİŞMELERİ AYRINTILI BİR BİÇİMDE ELE ALDI. BORAN'IN KONUŞMASININ, TÜRKİYE'DEKİ POLİTİK GELİŞMELERE İLİŞKİN BÖLÜMÜNÜN BİR ÖZETİNİ OKUYUCULARIMIZI SUNUYORUZ.

Türkiye'nin iç politik gelişmelerinin en gözde çarpan niteliği hep bildiğimiz gibi sıkıyönetim isteklerinin sürmesi ve sıkıyönetimin resmen ilan edilmemiş olmasına karşılık, fiilen yürürlükte olmasıdır. Bunu unutmamamız lazım. Resmen ilan etmediler, belki ettiremediler ama; fiilen uygulamasına geçmişlerdir.

SIKIYÖNETİM VE EKONOMİK DURUM

Ancak hemen belirtelim ki Demirel'in kişisel ve partisel hesapları, sıkıyönetim isteklerinin ve uygulamalarının altında yatan temel neden değildir. Temel neden ekonomik ve sınıfsal. İki gün önce Maliye Bakanı yeni plan dolayısıyla şöyle bir demişti: Türkiye'nin ekonomisi plan sınırlarına sığmamaktadır, diye öğündü. Yani Türkiye'nin ekonomisi öyle gelişiyor, öyle büyüyor ki, planda sınırlanan hedefler aşılıyor, onun dışına taşıyor. Halbuki Türkiye'nin ekonomik durumuna baktığımız zaman tablonun hiç de Maliye Bakanının iddia ettiği gibi olmadığını görüyoruz. Üçüncü Beş Yıllık Plan'ın 1973-75 yıllarındaki uygulamasında elde edilen sonuçlara baktığımız zaman görüyoruz ki, gerek kalkınma hızında, gerekse sanayide ve tarımda planın koymuş olduğu hedefler aşılacak şekilde dursun, o hedeflerin gerisinde kalmıştır. 3. Beş Yıllık Plan, yıllık kalkınma hızı olarak % 7,9 rakamını kabul etmiştir. Halbuki saydığım 3 yıl zarfında ortalama yıllık kalkınma hızı % 7,9 değil, % 6,8 olmuştur. Gerçi son yılda bu kalkınma hızı yükselmiştir, plan hedefine yaklaşmıştır. Ama bu gerçek bir kalkınmanın, ekonomik gelişmenin sonucu olmamıştır. Hava şartlarının elverişli olması dolayısıyla tarımda çok yüksek miktarlarda mahsul elde edilmesi sonucu ortaya çıkmıştır.

Hava şartlarından dolayı elde edilen bir netice herhalde ekonomik gelişmenin, kalkınmanın bir neticesi olarak ortaya sürülemez. Sanayide baktığımız zaman da gelişme hızının 1974 ve 1975'te planda konulan hedeflerin altına düşmüş olduğunu görüyoruz. Hele sanayi kendi iç kesimindeki durumuna baktığımız zaman, durumun büsbütün olumsuz olduğu meydana çıkıyor. Tüketim sanayinin gelişmesi için planın koyduğu hedefler aşılmıştır. Plan, -küsüratını bir tarafa bırakırsak- tüketim sanayii için % 16 bir gelişme hedefi koymuşken gerçekleşen hedef % 28'in ötesinde olmuştur. Ama yatırım mal-

ları sanayiine gelince, yani, gerçek sanayileşmenin temeli olan kesime gelince, orada durumun tam tersine döndüğünü, plan hedeflerinin çok gerisine düştüğünü görüyoruz. Yatırım malları sanayiinde, yani ağır sanayide, ağır makine sanayiinde plan % 22 gelişme hızı öngördüğü halde, gerçekleşen sanayileşme hızı ancak % 12. Kesimler arasındaki bu fazlalıkla bu düşünün ortalamasını aldığımız zaman, genel olarak sanayideki kalkınma hızı, planın öngördüğü gibi % 11 küsur değil, % 7 küsurda kalmıştır. Bunlar, verdiğimiz temel birkaç rakam. Ama bu verdiğimiz rakamlar bile Maliye Bakanının iddialarının ne kadar geçersiz, dayanaksız olduğunu göstermeye yetiyor.

DIŞ BORÇLAR VE EMEKÇİ SINIFLAR

Diğer taraftan, 1970 bütçesinin milyarlarla ulaşan bir açıklıkla kapandığı bilinmektedir. 1970 bütçesinin açıklığı hakkında verilen rakamlar, basında verilen rakamlar, 6 milyar lirayla 9 milyar lira arasında değişmektedir. Bu açıklıklar nasıl kapanacak? Borçlanmalarla kapanacak elbette. Dış kaynaklar, emperyalizm, MC iktidarını destekliyor. 10 aylık iktidarı süresinde MC iktidarı dıştan 1 milyar doların üzerinde borç bulmuştur. Ama kısa vadeli, yüksek faizli borçlardır bunlar. Şimdi de bu açıklığı kapatmak için gene yüksek faizli, kısa vadeli borçlar bulunacaktır. Nitekim Tercüman Gazetesi 2,5 milyar dolar açık olduğunu, fakat bunun için gerekli fonların bulunduğunu yazıyor. Ama meşhur atasözü vardır. "Borç yiyen kesesinden yer." Bu dış borçlar ve iç borçlar eninde sonunda gerçek kaynaklardan ödenecektir. Hangi kaynaklardan ödenecektir? İşçi ve emekçi sınıfların gelirlerinden, nafakasından keserek. Bu borçları onların sırtlarına yükleyerek ödenecektir. Bu yükler nasıl işçi ve emekçi sınıfların üstüne yüklenice, yükleniyor? Kısaça numaralı olarak söyleyeyim. Birincisi, vergiler yoluyla. Dolaysız vergiler içinde en büyük kesimi gelir vergisi teşkil ediyor. Dolaysız vergiler içinde gelir vergilerinin teşkil ettiği bölüm % 45. Gelir vergilerinin % 65'ini memurlar ve işçiler ödüyor. Yani gelir vergilerinin % 65'i maaş ve ücretlerden kesiliyor. Ve gelir vergisi içinde ücretlerin ve maaşların kapladığı bölüm yıllar zarfında büyüyor. 1970 senesinde gelir vergisi içinde maaş ve ücretlerin oranı % 55 iken, 1975 te bu oran % 65'e çıkıyor. Bir de dolaylı vergiler var. Dolaylı yoldan alınan vergiler ki bu da hep bildiğimiz gibi en fazla dar gelirli sınıf ve tabakaların üzerine yüklenir, yani işçi ve emekçi sınıfların üzerine yüklenir. İkincisi, ülkede enflasyon var. Başbakan ne kadar enflasyon hızının yavaşladığını iddia etse de, gerçekler, rakamlar bunun tersini göstermektedir. Daha dün gazetelerde çıkan OECD raporuna göre OECD ülkeleri içinde enflasyonun en yüksek olduğu üçüncü ülkedir Türkiye. Ve yine son rakamlar göstermiştir ki, Aralık ayında enflasyon hızı son 21 ayın en yüksek hızı, oranı olmuştur. Ve önümüzdeki aylarda enflasyonun daha da hızlanacağı beklenmektedir.

DONDURULMAK İSTENEN, YALNIZCA İŞÇİ ÜCRETLERİ DEĞİL

Ama bunlar da yetmiyor. Vergi yolu, enflasyon yolu, enflasyonu hızlandırma yöntemi, burjuvazinin ve iktidarlarının gerekli gördüğü finansman-

para kaynaklarını temin etmek için yetmiyor. O zaman burjuvazi doğrudan doğruya işçilerin üretimde yaratıkları değere el koyma yoluna gidiyor. Son zamanlarda dikkat ettinizse iş adamlarının çeşitli derneklerinin, kuruluşlarının yaptıkları toplantılarda, yazdıkları raporlarda, kodaman işadamlarının verdikleri demeçlerde tekrarlanan bir husus var. O da ücretlerin dondurulması, işçilerin sosyal ve ekonomik taleplerinin sınırlanması, diğilenmesi isteğidir. Ve bunu hükümetten belediklerini de açıkça ifade etmektedirler. Üretimde yaratılan artık değerinin daha büyük bir kısmına doğrudan el koyma kararındadırlar. Bunun için de ücretleri dondurmak, sosyal ve ekonomik hak taleplerini sınırlamak, dondurmak istiyorlar. Buna çeşitli şekillerde başlamışlardır bile. Hayat pahalılığının yükselmesine, enflasyonun hızlanmasına rağmen memur maaşlarının katsayısının 9'da bırakılması, ücretleri dondurma politikasının memurlar kesiminde uygulanmaya başlanmasından başka birşey değildir.

Başka bir göstergen de son zamanlarda, son haftalarda işçi-memur ayrımını ön plana çıkarıp, binlerce işçiyi memur durumuna getirmeleridir. Daha onbinlercesi de aynı duruma getirilecektir. Gazetelerde çıkan haberlere göre 400 bin işçinin memur statüsüne getirilmesi söz konusudur. Memur statüsüne getirilen işçiler, memur kitlesinin en düşük maaşlı bölümünü teşkil edeceklerdir. Memur oldukları için artık toplu sözleşmelerle, grevlerle gelirlerini artırma olanakları yoktur. Yeni ekonomik, sosyal haklar elde etme olanakları yoktur. Bunların ücretleri, yani gelirleri, sosyal ve ekonomik hakları dondurulmuştur. Şimdi iş doğrudan üretimde çalışan işçilerin ücretlerini, sosyal ve ekonomik haklarını dondurmaya kalmaktadır. Bunu da dediğimiz gibi iş adamları ve sanayici dernekleri ve kodamanları açıkça ifade etmektedirler, hükümetten bunları belediklerini söylemektedirler. Ama bunu başarmak kolay bir iş değil. İşçi sınıfımız bundan 20 sene önceki, hatta 10 sene önceki işçi sınıfı değil. Çok daha mücadeleci, çok daha bilinçli. Kazanılmış haklarının elden alınmaması konusunda çok daha kararlı bir işçi sınıfıdır. Emekçi kitleler de eskisine kıyasla uyanmıştır. Daha hareketli ve mücadeledirler. Seslerini daha fazla duyurmaktadırlar.

ÖRGÜTLENME, ÖRGÜTLENME, ÖRGÜTLENME

Burada sırası gelmişken altını çizerek belirtelim ki her birimizin asla aklımızdan bir an bile çıkarmaması gereken bir gerçek var. O da şu: Demokratik özgürlükler sorunu, sosyal ve ekonomik haklar sorunuyla sıkı sıkıya bağlıdır, birbirine geçmiştir haldedir. Demokrasi mücadelesi, özgürlük aşkından doğan soyut bir mücadeledir değildir. Demokratik özgürlükler mücadelesi ekmeğimizi, geçimimizi, geleceğimizi doğrudan doğruya güvence altına alabilmek için, bunu sermayenin tasallutundan kurtarabilmek için yaptığımız mücadeledir. Demokratik özgürlükler mücadelesini böyle anlamak lazımdır, böyle yürütmek lazımdır.

Ama bu konuda gerçekçi olarak kabul etmek lazımdır ki sosyalistler, bilimsel sosyalizmi benimzedikleri için acı da olsa gerçekleri daima kabul ederler ve gösterirler. Bugünkü durumda demokratik

MC'NİN İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMESİNİ SAĞLAMAK İÇİN BÜTÜN İLERİCİ, DEMOKRATİK, SOSYALİST ÖRGÜTLER EYLEME GEÇMELİDİR. BİR YANDAN MECLİS MC İKTİDARININ BÜTÜN İPLİKLERİNİN PAZARA ÇIKARILDIĞI, İÇYÜZÜNÜN KAMU OYUNDA SERGİLENDİĞİ BİR FORUM HALİNE GETİRİLMELİ, DİĞER YANDAN MECLİS DIŞINDAKİ KAMU OYU HAREKETE GEÇİRİLMELİDİR.

HİÇBİR İKTİDAR, HELE 20. YÜZYILIN SONUNDAKİ DÜNYA KOŞULLARINDA HİÇBİR İKTİDAR KAMU OYUNUN ETKİSİNİN VE DİRENCİNİN DIŞINDA KALAMAZ. ONUN İÇİN SADECE PARLAMENTO İÇİNDE DEĞİL, DIŞINDA DA HAREKETLER YÜRÜTÜLMELİ VE BU HAREKETLERİN ETKİSİ ASLA KÜÇÜMSEMELİDİR.

özgürlüklerimizi, ekonomik ve sosyal haklarımızı korumak için yapılması gereken mücadele ile, fiili mücadele olanakları birbirine eşit değildir. Arada bir açık vardır. Gerçi işçi sınıfımız, emekçi kitleler, az önce dediğim gibi daha mücadeleciler, daha uyanık, daha dirençlidirler. İlerici demokratik güçler daha güçlenmiş, daha ileri bir çizgidedirler ama faşizmin, açık bir faşizmin gelmesini önlemek, onu alt edebilmek için gereken mücadele daha ileri bir düzeyde, daha güçlü bir mücadeledir. Bu mücadele dağınık, kopuk bir mücadele olamaz. Bu mücadele, ancak örgütlü ve disiplinli bir mücadele olursa sonuç verir. Bunun içindir ki Türkiye İşçi Partisi bu dönemde, bilhassa bugünün şartlarında örgütlenmeyi ön plana almıştır ve birinci eylem şekli, örgütlenme, yine örgütlenme ve yine örgütlenme, demektir.

CHP VE DİSK

Üzerinde en çok tartışılan sorunlardan biri de CHP'nin değerlendirilmesi ve CHP'nin son ilişkileridir. Bu çerçevede demokrasi mücadelesi açısından son CHP-DİSK ilişkileri üzerinde durulmaktadır.

Demokratik özgürlüklerin savunulması konusunda DİSK'in CHP'nin yanında olması hatta bir ölçüde desteklemesi anlaşılır bir durumdur. Ama CHP'yi, sosyal demokrasiyi, işçi sınıfının sorunlarına çözüm getirecek bir örgüt ve hareket olarak görmek, CHP'nin halk sektörü önerisini benimsemek ve işçi sınıfının sendikal hareketini CHP'nin peşine takmak apayrı bir konudur. Ecevit, partisinin işçi sınıfıyla bütünleşmesinden söz etmektedir. İşçi sınıfının CHP'yle bütünleşmesi evaz verilecek, kabul edilecek bir husus değildir. Bu, işçi sınıfı hareketinin kendi gerçek doğrultusundan sapıtılmasından başka bir şey olmaz. CHP konusunda DİSK üst yönetiminin tutumunun ne olduğu, en azından, en hafif tabiriyle açıklığı kavuşmuş değildir.

İşçi sınıfının politik düzeydeki örgütlenmesine gelince, sosyalist örgütlenme henüz ilk aşamasındadır. İşçi sınıfında sağlam ve sağlıklı bir sosyalist birikim vardır, bir sosyalist bilinçlenme vardır. Ama bu bilinçlenmiş kesim, bu birikim, tümünde veya büyük bir kısmında henüz örgütlü hale getirilmiş değildir. Bu açıdan da Partimiz, örgütlenme sorununu, yapılacak işler gündeminin ilk maddesi olarak kabul etmektedir. Şu anda büyük örgüt olarak, büyük parti olarak solda görünen CHP vardır. CHP demokratik özgürlükleri gerçekten savunduğu ve bu uğurda kendi ölçüsünde olsun bir mücadele verdiği sürece bu partinin yanında olunur, hatta bir anlamda desteklenir. Çünkü çeşitli parti belgelerimizde de belirttiğimiz gibi Türkiye'de güncel ivedi sorun Demokratiğe sürecinin hızlandırılması, demokratik özgürlüklerin korunması ve giderek daha da genişletilmesidir. Ama CHP'nin bütünüyle desteklenmesi diye bir şey, işçi sınıfı hareketi açısından kurtuluş olamaz. CHP'nin bir burjuva partisi olduğu katıyen unutulmamalıdır. Bütün düzen değişikliği sloganına ve propagandasına rağmen, CHP bir düzen değişikliği öngörmektedir. Ancak kapitalizmden sosyalizme geçiş ve sosyalizmin kuruluşu öngörülyorsa bir düzen değişikliğinden bahsedilebilir. Halbuki CHP, programında ve eyleminde böyle bir düzen değişik-

liğini öngörmemekte, böyle bir düzen değişikliğinden yana çıkmamaktadır. Kapitalizm çerçevesi içinde kendince, kendi hesaplarına göre işçi ve emekçi yığınlar yararına bir takım tavizler elde etmeyi, bir takım düzeltmeler yapmayı tasarlamaktadır.

CHP VE BÜYÜK SERMAYE

Şimdi CHP'nin burjuvazi içinde de bir desteği vardır. Bugün Türkiye'de büyük sermaye ikiye bölünmüş bir durum gösteriyor. Bir bölümü MC'yi destekliyor; şiddet ve baskı yöntemlerinden yanadır, bunların daha da artırılmasından yanadır. Burjuvazinin bir bölümü, bilhassa sanayi burjuvazisi ise, baskı ve şiddet yollarından demokratik mücadelenin ve gelişimin durdurulmayacağı sonucuna varmıştır. Artık 20. yüzyılın son çeyreğinde açık baskı ve şiddet yöntemleri, yöntemleri sürdürülemez. Yapılacak iş, demokratik gelişmeyi kontrol altına almak, güdümlü hale getirmektir ve burjuvazinin bu kesimi kitlelerin demokratik mücadelesini kontrol altına alma, güdümlü hale getirme görevini CHP'den beklemektedir. CHP'yi desteklemelerinde bir ikinci neden olarak ücretlerin dondurulması var, ekonomik hakların dondurulması var, yani bir kemerleri sıkma politikasının getirilmesi var. Düşünüyorlar ki kitlelerin umut bağladığı ve güvendiği, tuttuğu bir CHP iktidarı, "milli ekonominin yüksek menfaatleri adına" gibi turturaklı, yüksek düzeyde iddialı gerekçelerle bu kemerleri sıkma politikasını hiç değilse bir süre için işçi ve emekçi sınıfına daha kolay kabul ettirebilir. Burjuvazinin bir kesiminin CHP'yi desteklemesinin bir üçüncü nedeni de, CHP liderinin Batı Avrupa ve Kuzey Avrupa ile iyi ilişkiler kurması, oranın siyasi çevrelerinde ve liderlerince iyi karşılanmış olmasıdır.

HAKLARIMIZ İÇİN GÖREVE!

Şimdi sonuca gelelim. Bir taraftan geçimimize, ekmeğe paramızı, gelirimizi konmak istenen sınırlamalardan dolayı, bunların gerçek değerlerinin düşürülmesi istek ve girişimlerinden dolayı, kazanılmış haklarımızı geri almak üzere yapılan girişimlerden dolayı, demokratik hak ve özgürlüklerimiz sonuna kadar sahip çıkarak bu ekonomik, sosyal haklarımızı müdafaa etmek, onları korumak ve giderek daha da geliştirmek durumundayız. Yine konuşmamın bu son kısmında belirttiğim burjuvazinin en gerici kesiminin devlet mekanizmasının çeşitli alanlarında bürokrasi, eğitim, öğretim, ordu ve nihayet sendikalar alanlarında gerçekleştirmeye çalıştığı, sağcı faşist örgütlenmeler karşısında, demokratik hak ve özgürlüklerimizle sahip çıkarak sonuna kadar mücadele etmek durumundayız.

Demokratik özgürlüklerin mücadelesi bugünkü toplumsal mücadelenin en güncel, en ivedi maddesidir. Bu en ivedi ve güncel olan demokratik özgürlükler mücadelesinin de en güncel ve en ivedi olan somut hedefi MC iktidarının iktidardan çekilmeye zorlanması, iktidardan düşürülmesidir. Önümüzdeki ilk somut hedef budur. Eğer can güvenliğinin ortadan kalktığı bu duruma son vermek istiyorsak, MC iktidardan düşürülmelidir.

Ekmeğe paramızı, gelirimizi, geçimimizi korumak istiyorsak MC iktidardan düşürülmelidir.

Kendimizin ve çocuklarımızın geleceğini güvence altına almak istiyorsak MC iktidardan düşürülmelidir.

Türkiye'de kara ve kanlı bir faşizmin asla gerçekleşmemesini, demokrasinin işleyip gelişmesini istiyorsak, MC iktidardan düşürülmelidir.

Ve nihayet Türkiye'nin dünya ulusları arasında itibarlı bir mevki almasını, bağımsızlık, tam bağımsızlık yoluna yönelmesini istiyorsak, bunda ilk adım olarak MC iktidardan düşürülmelidir.

BÜTÜN YOLLAR DENENMELİDİR

MC'nin iktidardan düşürülmesi için parlamento içi ve parlamento dışı muhalefete büyük görevler düşmektedir. Parlamentoda içtüzüğün bütün imkânları kullanılarak bütçe oylamalarında MC iktidardan düşürülmeye uğraşılmalıdır. Bütçe oylamalarında olmazsa, ondan sonra Gensoru, Meclis Soruşturması gibi yöntemler işletilerek MC iktidardan düşürülmeye çalışılmalıdır.

Bu, başta CHP olarak tüm yurtsever parlamenterlerin ihmal edemeyecekleri bir görevdir. Hangi partiden olursa olsunlar, eğer kanlı olaylara, anarşiye gerçekten karşı iseler; kanunsuzluklara, rüşvetlere, yolsuzluklara gerçekten karşı iseler, bu parlamenterler oylarını MC'yi iktidardan düşürme yönünde kullanmalıdırlar. Bütçe oylamalarında kırmızı oy vermelidirler. Bu bir yurtseverlik görevidir.

Bunun dışında MC iktidarının haklarına, özgürlüklerine gözdiktiği ve yüklendiği işçi ve emekçi sınıflar da memleketin politikasında seslerini ve etkilerini daha fazla duyurmalı; hakları ve özgürlükleri konusunda kararlı mücadele vermelidirler. Bunu sağlamak için bütün ilerici, demokratik, sosyalist örgütler eyleme geçmelidirler. Bir yandan Meclis, MC iktidarının bütün ipliklerinin pazara çıkarıldığı, içyüzünün ayrıntılarıyla somutta ülke kamu oyununda sergilendiği bir forum haline getirilmeli, diğer yandan meclis dışındaki kamuoyu harekete geçirilmelidir. Bu konuda ilerici, demokratik, sosyalist siyasal ve siyasal olmayan tüm örgütlere önemli görevler düşmektedir. Örgütlenme gönlümüzün arzuladığı düzeyde veya durumun gerektirdiği düzeyde olamayabilir, ama mevcut imkanları ve gücümüzü kullanarak bu mücadeleyi vermeliyiz. Bu konuda Partimiz merkez Yönetim Kurulu "MC iktidardan düşürülmelidir" kampanyası açmaya karar vermiştir. Bu konuşamla bu kampanyayı başlatmış oluyoruz; afişlemelerle, bildirilerle ve diğer illerde yapılacak kapalı salon toplantılarıyla bu kampanya Şubat sonuna kadar sürdürülecektir. Diğer bütün demokratik kitle örgütleri de kamuoyunu uyarmak, harekete geçirmek yönünde, MC iktidarını iktidardan düşürme yönünde ne imkanları varsa o imkanları kullanarak mücadeleye geçmelidirler.

Hiçbir iktidar, hele 20. yüzyılın sonundaki dünya koşullarında hiçbir iktidar kamuoyunun etkisinin ve direncinin dışında kalamaz. Onun için sadece parlamento içinde değil, dışında da hareketler yürütülmeli ve bu hareketlerin etkisi asla küçümsememelidir.

SAĞCILAR VE «SOL» MUHALEFET

ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI VE "MC MUHALEFETİ"

Orman Mühendisleri Odası'nın 22. Genel Kurulu 14-15 Şubat tarihlerinde Ankara'da yapıldı. 666 oy alan ilerici-demokratlar listesi, MC'nin sırf bu iş için döktüğü 1,5 milyon liraya rağmen sağ cepheyi yenilgiye uğrattı.

Orman Mühendisleri Odası'nı ele geçirmeyi, bütün bakanlığı MC direksiyonuna sokma planının bir aracı olarak gören Orman Bakanı Turhan Kaplanlı ve Orman Genel Müdürü Cavit Dinçel, aylardan beri genel kurul için hazırlık yapıyorlardı. Odanın bütün üyeleri otomatikman genel kurula katılıkları için, MC yanlısı üyelerin mümkün olduğu kadar çok Ankara'da toplanmasına, bunun için de "suni görevler" çıkartılmasına başlandı. İlerici-demokratların adayı olarak genel kurul divan başkanlığına seçilen CHP Rize milletvekili Osman Yılmaz Karasmanoğlu yaptığı açıklamada, 600 kadar "ülküçü" mühendisin kongre günü Ankara'da olmalarını sağlamak için Genel Müdürlük tarafından düzenlenen göstermelik "demonstratif" gezilere devlet bütçesinden 1,5 milyon lira harcandığını bildirdi. Bir taraftan bu operasyon sürdürülürken, örneğin Amasya ve Adana gibi illerde de ilerici Oda üyelerine "görev çıkartılıyordu." "Milliyetçi" üyeler için hazırlanan demonstra-

tif gezi programlarında, "ilginç" bir rastlantı sonucu, 14-15 Şubat günlerinde Ankara'da kalınacağı ve 16 Şubat günü de "sayın Orman Bakanı ve Genel Müdürlerin" ziyaret edileceği belirtiliyordu.

İki gün boyunca genel müdürün kongre salonundan eksik olmadığı ve "milliyetçi"lerin adeta orkestra şefliğini yaptığı görüldü. İlk gün Türkiye Ormancılar Derneği'nin ancak 300 kişiyi alabilen salonunda toplanan kongre, ikinci gün Ankara sinemasına taşınacakken, sağcılar "komünistlerin işgali altında" olduğu gerekçesiyle sinemaya gitmeyi reddettiler. Oysa sinemada sadece 6 görevli bulunuyordu. Ayrıca, 50-60 kadar komandanın bütün genel kurul süresince dernek salonu civarında bulunduğu görüldü.

MC'ciler, ilk gün hazırladıkları listede birinci sıraya Sami Akay gibi bir AP yanlısını yerleştirirken, ikinci gün, ortadaki oyları da elde edebilmek için tarafsız gibi gözüken fakat son Senato seçimlerinde AP'den adaylığını koyan Şükrü Abbasoğlu'nu bu sıraya çıkardılar. Çoğunlukla AP ve MHP yanlısı üyelerden oluşan MC listesine, oy toplayabilmek için, bakanlıkta iyi tanıyan, bazı adlar da haber vermeden sokuldu. Örneğin bakanlık müsteşarı Rüstem Kaptan bir mektup göndererek adaylığının izni alınmadan konduğunu açıkladı. MC'nin uyguladığı ikinci bir taktik de, oylamanın saatini

geciktirerek ertesi gün mutlaka görev yerinde olması gereken üyelerin salondan ayrılarak oy verememelerini sağladı. Bu nedenle son oylamaya 1500 kişiden ancak 1270 kişi katılabildi. MC'ciler, ikinci gün Orman-Köy ilişkileri Genel Müdürlüğünde toplanarak, zorla getirdikleri üyelerle şeref sözü verdirmişlerdi.

Bütün bu çabalara rağmen, oylamada MC rüumuzu listeye sadece 603 oy çıktı. İlerici-demokratların listesi olduğu gibi kazandı. Daha sonra yapılan görev bölüşümünde İyigün Pulat başkanlığa, Taner Savaşan 2. başkanlığa, İsmail Çevik ise sekreterliğe getirildi. 22. genel kurul biterken, odayı bakanlık piramidinin bir dairesine haline getirmeyi ve bakanlığı faşistleştirme amacıyla MC cyunu bozuluyordu.

MMO SEÇİMLERİ VE "DEVRİMCİ MUHALEFET"

14 Şubat günü Makina Mühendisleri Odası Genel Kurulu'na gelen delegeler kapıda ilginç bir pankartla karşılaştılar: "MMO revizyonist ve oportünist oda ağalarının çiftliği olmayacaktır! Devrimci Muhalefet" B pankartı başka başka yerlere asılan "Kahrolsun Sovyet Sosyal Emperyalizmi" sloganı izliyordu.

Bu, oda genel kurullarında şimdiye kadar ilk kez rastlanan bir durumdu. Şimdiye dek, ilericiler, demokratlar, devrimciler tek bir liste halinde seçimlere katılırlardı. Bu kez iki liste halinde seçimlere katılınması söz konusu idi.

İlginçlik burada bitmiyor. Bir ay önce aynı odanın Ankara Şubesi'ni demokratik solcularla ortak olarak ele geçiren İlerici-Demokrat grubun listesinde bu kez de iki demokratik solu vardı. Demokratik solcular ile "İlerici-Demokratların" bir arada seçimlere katılması ilk kez Makina Mühendisleri Odası Genel Kurulu'nda gerçekleşiyordu.

Divan Başkanlığı'nı Aykut Göker'in yaptığı Genel Kurul'da çalışma raporu okunduktan ve eleştirilere geçildikten sonra "devrimci muhalefet"ten bazı delegeler söz aldılar. Geçen dönem görev yapan yönetim kurulunu "revizyonist"lik ve "oportünist"likle suçladılar. Niçin Makina Mühendisleri Odası "Sovyet Sosyal Emperyalizmi"ne karşı çıkmıyordu? Niçin DİSK'i savunuyordu? Ortada bu kadar devrimci varken niçin bu devrimciler DİSK'in başına getirilmeyordu? Sorular sorular bulardı. Sanki yapılan, MMO değil de DİSK Genel Kurulu idi. Divan Başkanı sık sık bu gerçeği hatırlatmak zorunda kaldı.

"Muhalefet"e, emperyalizmin, kapitalizmin en yüksek aşaması olduğu hatırlatıldı. Odalarda, demokratik kitle

Eskişehir'de Çetintaş giyim sanayiinde çalışan işçilerin çoğu kadın. Günde 10 saat çalışıyorlar. Bunun karşılığında aldıkları ücret ise gerçekten gülünç. Günde 10 saat çalışmanın karşılığı olarak işveren, kadın işçilere ayda 600 TL. ödüyor. Yani, asgari ücretin yansı. Ayrıca, işçilerin hiç bir sosyal güvenlikleri yok. Yemek paydosları bile yok.

Çalışanların bir bölümü de erkek. Bunlar da günde 10 saat çalışıyorlar ve karşılığında 900 TL. geçiyor ayda ellerine.

Çetintaş işçileri sendikaya üye oluyorlar. Sendika toplu sözleşme çağırması yapıyor. Ancak işveren görüşmeye yanaşmıyor. Bunun üzerine grev kararı alınıyor. İşveren de boş durmuyor. Çeşitli oyunlar tezgahlıyor. Polis marifeti ile yeni işçiler çalıştırmak istiyor işyerinde. İşçiler üzerindeki baskılar yoğunlaşıyor. Üç kişi gözaltına alınıyor.

Bütün bunlara karşılık, işçiler kararlı. Şöyle haykırıyorlar: "Asgari ücretin ödenmesi kanuni bir zorunluluk

olmasına rağmen işveren bu ücreti ödememek için direniyor. Ayrıca çalışma süresinin de 10 saatten 8 saate indirilmesi gerekiyor. Yemek paydosu, sosyal güvenlik tedbirlerinin alınmasını istiyoruz." Ve şöyle ekliyorlar: "Bu grev sonucunda işvereni, işverenleri daha iyi tanıdık. 600 TL. ile bir ay geçinmemiz, analık yapmamız, karnımızı doyurmamız isteniyor. Ama artık dünya değişti. Haklarımızı kazanıncaya kadar direneceğiz. Ve başaracağız.

BU DA ESKİŞEHİR

ENÇEL GREVİ 4. AYINI DOLDURUYOR

Bu arada yine Eskişehir'de Ençel Çelik sanayiindeki grev dördüncü ayını doldururken işçiler daha kararlı, daha bilinçli. Hep bir ağızdan, "değil dört ay, dört yıl da geçse bu haklı direnişimiz sürecektir" diyorlar.

Ençel'de toplu sözleşme çağırmasını Çağdaş Metal İş yapıyor, fakat işveren oturma yanaşmıyor. Grevi Çağdaş Metal İş başlatıyor. Bu sendikadan daha sonra Maden İş'le birleşmesi üzerine şimdi grevi Maden İş yürütüyor. İşyerinde 30 işçi çalışıyor. Hepsi sendikalarına güveniyorlar.

Ençel'deki grev, Eskişehir'deki en uzun ve en kararlı grev olma özelliğini taşıyor. Patron sendikacılığının temsilcisi Türk İş'in işçinin başına en çok çöreklediği illerden biri Eskişehir. Türk İş'in işçiyi yaptıklarına, işçinin haberi olmadan toplu sözleşme yapmak, göstermelik zamları patronun lütfü olarak yutturmak gibi gizlimleriyle karşılaştığında, Ençel'deki grev Türk İş'in foyasının bir kez daha ortaya çıkarılmasında yararlı olacak.

ERDEN, KAPANDIĞI HALDE TEŞVİK BELGESİ ALDI

Eskişehir'deki Erden Şekerleme Fabrikası, bir süre önce, Tek Gıda İş Sendikası ile toplu sözleşme yapmamak için kapandığını açıklamıştı. Üstelik burada çalışan 50 kişi işten çıkarılmıştı.

Aynı Erden'in 54 milyon 500 bin lira tutarında teşvik primi aldığı ortaya çıkmıştır.

Eskişehir Sanayi Odası tarafından yapılan açıklamaya göre, Eskişehir'deki toplam üç işyerine toplam 353,5 milyon TL. teşvik primi verilmiştir. Bunlardan soğutucu üretimi yapan AR-ÇELİK 243 milyon 547 bin, ETİ Gıda Sanayii 55,5 milyon, ERDEN Gıda Sanayii A.Ş. de 54,5 milyon TL. teşvik belgesi almışlardır.

İşçilerle toplu sözleşme yapmamak için fabrikayı kapattığını açıklayan bir şirkete teşvik belgesi verilmesi Eskişehir'de skandal olarak nitelenmiştir.

Ençel'in Kararlı İşçileri

İLERİCİLERE KARŞI

örgütlerinde ideolojik tartışma yapılmaması gerektiği, bunun bir başka işlevi yüklenmek olacağı belirtildi. Bu tartışmaların getireceği tehlikelerin somut sorunlardan ve taleplerden kopmak olacağı söylendi.

Bütün bunların söylenmesi ortalığı karıştırmaya yetti. Maocuların getirdiği öğrenciler delegelere saldırdı. Kavgaya çıkması güçlükle önlenildi.

Seçimleri, demokratik solcularla ortak liste çıkaran "İlerici-demokratlar" kazandılar. "Devrimci Muhalefet" in aldığı oylar 48'de kalırken, "İlerici-Demokratlar" 224 oy aldılar.

İlk yönetim kurulu toplantısından sonra, Oda Başkanlığına İsmet Rıza Çebi, Başkan Vekilliğine Oğuz Türkyılmaz, Sekreter Üyelğe Neşit Kocabıyıkoglu, Sayman Üyelğe Emin Özkan getirildiler. Yönetim Kurulu'nun diğer üyeleri Süleyman Yılmaz, Uğur Erkan ve Hakkı Eskicioğlu.

HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI SEÇİMİ

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odasının XXII. Genel Kurulu 14-15 Şubat 1976 Cumartesi, Pazar günleri Türk-İş Salonunda yapılmıştır. Genel Kurulda, Oda yönetimini almak için, yurt sorunlarına öncelik veren, meslek sorunlarını yurt sorunlarından soyutlamadan ele alan grupla, öteki meslek sorunlarının yurt sorunlarından bağımsız

"ele alınmasını" savunan sermaye yanlısı grup mücadele etmiştir. Sermaye yanlısı tutucu kesim, İller Bankasının olanaklarını da kullanmış bu Genel Müdürlüğün taşrada çalışan Harita Mühendisleri yolluk ödenernek Ankara'ya getirilmiştir. Toplumcu kesimi destekleyenlerin çoğunluğu Ankara dışındadır ve bir yandan parasal olanaksızlıklar, bir yandan kötü hava koşulları nedeniyle Genel Kurul toplantısına büyük bir bölümü katılamamıştır. Böyle olduğu halde seçime katılan 350 üyenin 200'ü halktan yana olan adaylara, 150'si de sermayeden ve düzenden yana olan adaylara oy vermiştir. Bu sonuçla, Harita ve Kadastro Mühendisleri topluluğu tercihini halktan yana koymuştur.

Yeni Yönetim Kurulu, eski Yönetim Kurulunun sadece bir elemanı hariç eski kadro olarak tekrar iş başına gelmiştir. Yönetim Kurulu şu elemanlardan oluşmuştur:

Arif DELİKANLI
Enver ÖZTÜRK
Mustafa KURUKAFA
Faruk UZEL
Güner ÖNSEL
Hilmi AKAR
Ömer Faruk ÇAPÇI

Teknik elemanların geçen yıl faşizan baskılara karşı direnme eylemleri içinde yer alan bu kadro, yine aynı şekilde demokratik hakların korunması mücadelesinde yerini alacaktır.

BURJUVAZİSİ

Aylık ücret 600 TL.

mürekkep balıkları ve faşizm

METİN ÇULHAOĞLU

Dil, konuşma, genel olarak düşüncenin aynası. Dil, beş aşağı beş yukarı düşüncüyü, düşünce sistemini ele veriyor. Zorlama düşünceler ve bunlardan üretilen zorlama teoriler bir yerde konuşma ve yazı dilini de zorluyor. Düşünce planındaki soyutluk, hiç gecikmeden, terim kullanımından benzetme yapmaya kadar, çeşitli aşamalarda kendini gösteriyor.

Geçmişten ve günümüzden sayısız örnek bulmak mümkün. Geçmişin o ünlü "milli demokratik devrim teorisi"nin aşırı ölçüde zorlanması, terminoloji alanında "empyralist üretim ilişkisi" gibi gerçekten çok özgün ürünler vermiştir. Ama milli demokratik devrim tezini savunma çabaları yalnızca terim üretme alanında yoğunlaşmadı. En zorlamacı zorlamalar benzetme yapma, örnek verme alanında görüldü.

Eskiden milli demokratik devrim tezinin savunusu adına iç içe iki halka ya da ardarda iki tepe çizmek en yaygın "ideolojik mücadele" yöntemleriydi. Birinci halkayı kırmadan ikinciyi ulaşamazsınız; birinci tepeyi aşmadan ikincisine varamazsınız, denirdi. Tabii, birinci halka ya da tepe milli demokratik devrim, ikincileri ise sosyalist devrim olurdu.

Benzetmeler kimi zaman yararlı. Ancak, pratikten bütünüyle koparılıp çok öte düzeyde soyutlandıkları zaman ancak birer demagoji aracı olurlar. Ya da okuyucuya yanlış çağrışımlar yaptırıyorlar. Her analoginin şu ya da bu ölçüde demagoji içermesinin nedeni, bu. Yürüyüşün önceki sayılarından birinde sözü edilen "sütanneler ve çocukları" bir örnek. Başka örnekler de var. Bunlar genellikle, zorlama teorilerin okuyucuya benimsettirilip okuyucunun uyutulması amacıyla yönelik.

Geçenlerde bir gençlik dergisinde yer alıyordu. Söylenen, Türkiye'nin 50 yıldır "sürekli faşizm" altında bulunduğu. Bu söylenebilir, ama kanıtlanmak koşulu ile. Kanıt olarak bugüne kadar gösterilen, bir benzetme. Bu benzetme, engeli arazide yol alan bir traktöre ilişkin. Arazi vitesi (faşizm) traktörün (Türkiye kapitalizmi) içinde sürekli olarak var. Traktörün önündeki engeller artınca arazi vitesine geçiliyor (açık faşizm)

"Sürekli faşizm" denen tezinin açıklanması böyle. Akla ilk gelen soru şu oluyor: Süreci arazi vitesine geçmekten alkoyan hiç bir şey olmaz. İsterse, o vites alır. Açık faşizm de böyle mi? Yani, Türkiye'de açık faşizm yalnızca (traktörü süren) burjuvazinin tercihine, isteğine mi bağlı? Eğer böyle ise o çok sözünü ettiğimiz kitleler ne oluyor? Bütün bunlar "oligarşi" ve faşizmin abartılıp kadiri mutlak güçler düzeyine yükseltilmesi anlamına gelmez mi?

Eğer böyle değilse söz konusu benzetmenin ne alemi var?

Benzetmelerin geçerliliği pratikten kopuk olmamalarına bağlı. Bu da benzetmelerin bir sınırı olmasını gerektiriyor. Oysa yukarıdaki tip benzetmelerin hiç bir sınırı yok. "Sürekli faşizm" pekala bir mürekkep balığı ya da kirpi ile de açıklanabilir: Mürekkep balığı (Türkiye kapitalizmi) sürekli olarak tetiktedir, düşmanlarından korunmak için bünyesinde sürekli olarak mürekkep taşır (sürekli faşizm) Düşmanı ile karşılaşınca da bu mürekkebi salgılar (açık faşizm)

Kirpi ve okları da aynı. Ama kimi cins kirpiler oklarını fırlattıklarına göre, buradan hareketle daha saldırgan faşizm tanımları yapılabilir.

Zorlamalara başka alanlardan örnekler vermek de mümkün. İlki, polemik üslubuna ilişkin. Polemik yapılır, ama hergün kullanılan dille yapılır. Başkalarının polemik üsluplarına (gerçekte o kişilerin kendilerine) özenilmesi, dilimize yabancı bazı zorlamaları getiriyor. Örneğin, polemikte hedef alınan kişilere "baylar" ya da "baylarımız" diye hitap edilmesi nereden çıkıyor? Düpedüz, hiç te verimli olmayan bir biçimde Lenin'e özenilmesinden. Gençlik dergilerinin çoğunda, bu özentî içerisinde "oportünist baylar", "revizyonist baylarımız" türünden yüzlerce ifade bulmak mümkün.

Üstelik hu üslup, eleştiri ve polemik kapsamına girecek kişileri de sınırlıyor. Örneğin, Behice Boran'ın ya da Oya Baydar'ın bu biçimde eleştirilmeleri imkansız. Bu çok gerekirse, "devrimci gençler" herhalde Lenin'in Luxemburg'u eleştiriş biçimine başvuracak.

Bir başka örnek de, belirli davranışların eleştirisini mutlaka sınıfsal bir terminoloji ile yapmaya çalışma zorlamasından kaynaklanıyor. Bunu yapmak kolay. Önce eleştiriye konu olan davranışı alır, bir tırnak içine yerleştirirsiniz. Sonuna da "küçük burjuva tavrı" ibaresini koydunuzmu, alın size bir "devrimci eleştiri". Örneğin "toplantıya geç gelme" küçük burjuva tavrı, "gelen gelir" küçük burjuva tavrı, gibi.

Bütün bunlar, sınıfsal davranışlara ilişkin gerçekleri yozlaştırıp çarpıtmaktan başka bir anlama gelmiyor. Daha doğrusu, bilimde yapılan çarpıtma, dilde böyle görülüyor.

Bu yazının amacı, sözde devrimci lafazanlığın dikkati çekici göstergelerinden biri üzerinde durma isteği. Yoksa kimsenin ağzı torba değil.

ANGOLA'DA GERİLEYEN EMPERYALİZM GÖZLERİNİ LÜBNAN'A ÇEVİRDİ

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ GENEL BAŞKANI BEHİCE BORAN 14 ŞUBAT CUMARTESİ GÜNÜ BURSA'DA YAPTIĞI KONUŞMAYA DÜNYADAKİ SON GELİŞMELERİ DEĞERLENDİREREK BAŞLADI. BORAN, BU ARADA ÖZELLİKLE ANGOLA VE LÜBNAN'DAKİ GELİŞMELER ÜZERİNDE DURDU. AŞAĞIDA, KONUŞMANIN BU BÖLÜMÜNÜN BİR ÖZETİNİ SUNUYORUZ

Bugün dünyanın belirgin özelliği, sistemlerarası mücadelenin, kapitalizmle sosyalizm arasındaki mücadelenin gelişmelere ağırlığını koymakta olmasıdır. Ve yine çağımızın belirgin özelliği genel gidişin kapitalizmden sosyalizme doğru oluşudur. Nihayet üçüncü nokta bu çizgide, sosyalizmin, sosyalist sistemin giderek daha fazla etkinlik kazandığıdır. Sistemler arasındaki mücadelenin kendisini gösterdiği bir alan da ulusal kurtuluş savaşı alanıdır. Ulusal

çok daha belirgin bir şekilde Angola'da gördüğümüz durum şu: Emperyalizmin Angola'daki ulusal kurtuluş hareketini doğrudan bastırma çabaları yanında, yani bir yandan paralı askerler göndermek, Güney Afrika'nın ve Zaire'nin askeri müdahalesi, AET'nin ve Amerika'nın Angola'yı ekonomik ambargoya alması yanı sıra bunlar ulusal kurtuluş hareketini doğrudan bastırma yöntemleridir. Düzmece ulusal kurtuluş savaşları sahneye çıkarıp, bunları des-

EMPERYALİST GÜÇLER, ULUSAL KURTULUŞ HAREKETLERİNİ DOĞRUDAN BASTIRMANIN MÜMKÜN OLMADIĞINI ANLAYINCA, DÜZMECE ULUSAL KURTULUŞ HAREKETLERİ ORTAYA SÜREREK VE ONLARI DESTEKLEYEREK GERÇEK KURTULUŞ SAVAŞINI ENGELLEMEK HAREKETİ SAPTIRMAK ÇABASINDADIRLAR.

kurtuluş savaşları açısından dünyaya baktığımız zaman, bu alandaki sistemlerarası mücadelenin sıcak nokta odağının Asya'dan Afrika'ya kaymış olduğunu görüyoruz. Bugün Afrika'da üç sıcak nokta belirleniyor. Batı Sahrası, Fransız Somalisi, ve nihayet Angola. Bunların içinde hepimizin bildiği gibi Angola'nın durumu ve orada yer alan olaylar en ön plandadır. Angola'da olup bitenler konusunda ayrıntılara girmiyeceğiz. Bunları gazetelelerden bol bol okumak, izlemek fırsatını buluyoruz.

ANGOLA DENEYİNİN GETİRDİĞİ AÇIKLIK

Yalnız, Angola dolayısıyla gözlediğim bir gerçeği, saptadığım bir gerçeği dikkatlerinize sunmak istiyorum. O da Angola'da ve daha arkadan gelecek, daha az belirgin bir halde olmakla beraber Fransız Somali'sinde emperyalizmin yeni bir taktik uyguladığını görmekteyiz. Emperyalizm önceleri ulusal kurtuluş savaşlarını doğrudan bastırma yoluna giderdi, Vietnam'da denediği yol buydu. Fakat emperyalizm giderek ulusal kurtuluş savaşlarının doğrudan bastırma yoluyla yok edilemediğinin farkına vardı. Ve şimdi kısmen Fransız Somali'sinde ama

tekleme yoluna gitmektedir. Angola'da üç bağımsızlık savaşı var deniyor; bunlardan ikisi batı yanlısı, bir tanesi de Sovyetler yanlısı ve mücadele bu üç örgüt arasında oluyor. Oysa Angola'da baştan beri gerçek ulusal kurtuluş savaşı veren bir tek hareket ve örgüt vardır. O da MPLA Milli kurtuluş halk hareketi, Angola kurtuluş halk hareketi. Ve bu hareket 60'ların başında faaliyete geçtiği andan beri bu hareketi Sovyetler Birliği ve Küba desteklemiş, bu harekete yardım etmişlerdir. Bugün de tutumlarında devam ederek yardımlarını sürdürüyorlar. Sovyetler Birliği ve Küba ve diğer sosyalist ülkeler açısından Angola konusunda politik bir değişiklik yoktur. Ama Batının ve Amerika Birleşik Devletlerinin tutumunda değişiklik vardır. Amerika Birleşik Devletleri ve Batı Avrupa yıkılmaya kadar, Portekiz faşist idaresinin yanındaydılar ve NATO uçaklarının, NATO malzeme ve silahların, Angola'daki kurtuluş hareketinin bastırılmasında kullanılmasına müsaade ediyorlardı. Şimdi taktik değiştirdiler, ulusal kurtuluş hareketini doğrudan bastırmanın mümkün olmadığını anlayınca, düzmece ulusal kurtuluş hareketleri ortaya sürüp onları destekleyerek, gerçek kurtuluş savaşını engelle-

Roberto ve Savimbi: Yeni Oyunun Piyonları

mek ve halk kitlelerini şaşırtmak, hareketi saptırmak çabasındadırlar. Angola'daki durumu böyle değerlendirmek gerekir.

ORTA DOĞU VE LÜBNAN

Dünyadaki sıcak durumların odak noktalarından birisi de hep bildiğimiz gibi Orta Doğu'dur. Orta Doğu'da son bir sene zarfında Lübnan en sıcak nokta haline gelmiştir. Lübnan'daki savaş, gazetelerimizde hep solcu müslümanlarla sağcı hristiyanlar arasında bir mücadele olarak gösterilmekte ve durum bu açıdan değerlendirilmektedir. Gerçekte böyle bir mücadele vardır, hristiyanlarla müslümanlar arasında nüfus oranı değişmiştir, ve nüfus oranına

dan çıkmasını istemezler. Oysa ilerici ve solcu müslümanların eşit politik sosyal ve ekonomik haklar kazanacağı bir Lübnan, hele Suriye'nin nüfuzu ve Filistin örgütlerinin etki halinde bu duruma gelecek olan bir Lübnan, Batı kapitalizminin Orta Doğu'daki bir ikinci üssü, bölgeye açılan bir kapısı olmaktan çıkabilir. Buna ise ABD ve Batılı Avrupa devletleri asla müsaade etmek istemezler. Bunun için derim ki, Lübnan'daki durum henüz kesin bir sonuca bağlanmamıştır, nitekim orada hristiyan sağcı falanjistlerin lideri açıkça, "biz savaşa hazırlanıyoruz, ergeç savaş patlayacaktır" diye demeçler vermektedir. Kanaatimce bu demeçleri, sadece bir blöf olarak telakki etmemek gerekir. Lübnan'daki durum aynı zamanda

LÜBNAN, ÖTEDEN BERİ ABD'İN VE BATI EMPERYALİZMİNİN ORTA DOĞU'DA İSRAİL'DEN SONRA İKİNCİ ÜSSÜ, HİÇ DEĞİLSE ORTA DOĞU'YA AÇILAN KAPISI OLAGELMİŞTİR. ABD VE BATI EMPERYALİZMİ, LÜBNAN'IN BU NİTELİĞİNİ KAYBETMESİNİ, LÜBNAN'IN BU DURUMDAN ÇIKMASINI İSTEMEZLER

uygun olarak müslümanlar eşit siyasi, ekonomik ve sosyal haklar istemektedirler. Yani burada hem bir din ayırımına dayanan hem de ilerici-gerici ayırımına dayanan bir mücadele vardır. Bir sınıf mücadelesi niteliği de vardır Lübnan'daki durumun.

Fakat Lübnan'daki durumu değerlendirirken, hele sonucunun ne olabileceği konusunda tahminler yürütürken bir başka gerçeği de dikkate almak lazımdır. O da Lübnan'ın Batı emperyalizmi ve ABD açısından taşıdığı anlam ve değerdir. Lübnan bu iç çatışmalar çıkıncaya kadar ABD'nin ve Batı emperyalizminin Orta Doğu'da İsrail'den sonra ikinci üssü, hiç değilse Orta Doğu'ya açılan kapısı olagelmiştir. Batı emperyalizmi ve ABD, Lübnan'ın bu niteliğini kaybetmesini, bu durum-

Arap ülkeleri arasındaki dengeyi de değiştirmiştir. Yakın zamana kadar Arap ülkeleri arasında lider durumunda olan Mısır, ikinci plana itilmiş, yıldızı karamış bir duruma gelmiş, ona mukabil Suriye bir Filistin Kurtuluş Örgütü ön plana çıkmış ve son aylarda uluslararası arenada büyük prestij kazanmıştır. Arap ülkeleri arasındaki bu denge değişikliği aynı zamanda dolayısıyla, dünyadaki güç dengesi de ilgilendirmektedir. Çünkü Suriye ve Filistin Kurtuluş Örgütüne sosyalist ülkeler destek olmaktadır, yardım etmektedirler; Mısır ise hep bildiğimiz gibi, içerde özel sektörü, burjuvaziyi kuvvetlendirici tedbirler alma yoluna gitmiş, dış politikasında da açıkça Amerika Birleşik Devletlerine doğru kaymıştır.

SBKP 25. KONGRESİ TOPLANIYOR

SOVYETLER BİRLİĞİ KOMÜNİST PARTİSİ'NİN 25. KONGRESİ, PARTİNİN EKİM DEVRİMİ'NDEN BU YANA YAPILAN 19. KONGRESİ OLACAK. 24. KONGRE 1971 YILINDA YAPILMIŞ VE ÜNLÜ "BARİŞ PROGRAMI" BU KONGREDE KABUL EDİLMİŞTİ. SBKP'NİN ÜYE SAYISI 15 MİLYONU AŞMIŞ DURUMDA. PARTİ KONGRESİNDE HER 3000 ÜYE BİR DELEGE TARAFINDAN TEMSİL EDİLİYOR. KONGRE DELEGELERİ GİZLİ OYLA SEÇİLİYOR.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 25. Kongresi, 24 Şubat'ta Moskova'da toplanıyor. 15 milyondan fazla üyesi bulunan SBKP'nin, her üç bin parti üyesine bir delege esasına göre meydana gelen 25. Kongresi, partinin Ekim Devrimi'nden bu yana yapılan 19. Kongresi oluyor. 25. kongrede, Genel Sekreter Brejnev tarafından Merkez Komitesi raporu sunulacak; Başbakan Kosigin ise, 1976-80 yıllarında ülke ekonomisinin temel gelişme doğrultularını konusunda Merkez Komitesi'nin hazırladığı taslağı okuyacak. SBKP'nin 24. Kongresi 1971 yılında yapılmış ve kongre ünlü "Barış Programı"ni kabul etmişti.

SBKP'nin 25. Kongresi, bundan önceki kongreler gibi, Merkez Komitesi'nin geçen kongreden bu yanaki faaliyetini değerlendirecek, partinin bundan sonraki iç ve dış faaliyetini belirleyecek ve bunu uygulamakla görevli yeni Merkez Komitesi'ni seçecek.

1976-80 TASARISI

Kongreye sunulacak olan 1976-80 ekonomik gelişme tasarısı, Aralık ayının 14'ünde gazetelerde yayınlanmış ve tartışmaya açılmıştı. Tasarının son biçimini en demokratik bir biçimde almasını amaçlayan bu tartışma sırasında, yalnızca Moskova bölgesinde 2,5 milyondan fazla kişinin katıldığı 42 binden fazla toplantı düzenlendi. Örneğin Leningrad'da, Sovyet yurttaşları parti Merkez Komitesi'ne 50 binden fazla öneride bulundular. Yapılan önerilerin, özellikle, ekonomik yönetim sisteminin iyileştirilmesi, toplumsal üretimde yüksek etkinliğe nasıl varılacağı ve üretim kalitesinin artırılması sorunlarını içerdiği bildiriliyor.

Geçen 14 Aralık'ta yayınlanan 1976-80 ekonomik gelişme taslağında, 1971-1975 döneminin sonuçları değerlendirildi ve bundan sonraki 10. beş yıllık plan döneminin hedefleri formüle edildi.

TEMEL GELİŞME GÖSTERGELERİNDEKİ BAŞARI

Sovyetler Birliği'nde ulusal gelir 1971-75 döneminde yüzde 28'lik bir artış gösterdi. Ulusal gelirdeki bu artışın beşte dördü, emek üretkenliğinin artırılması yoluyla gerçekleştirildi. Emek üretkenliği artışı sanayide yüzde 34, tarımda (yıllık ortalama olarak) yüzde 22, inşaat'ta yüzde 29 ve demiryolu taşımasında yüzde 24 oranında oldu. Sanayi üretimindeki artış yüzde 43 oranında gerçekleşti.

Öte yandan, son beş yıl içindeki olağanüstü kötü hava koşullarına rağmen, yıllık ortalama tarım üretimi geçen plan döneminin ortalamasına göre yüzde 13 artırdı. 1961-65 döneminde 403 milyar ruble olan tarım üretimi, 1966-70 döneminde 403 milyar

rubleye ulaşmış; bu miktar 1971-75 döneminde 454 milyar bulmuştu. 10. beş yıllık plan döneminde ise 518-531 milyar rublelik bir üretim öngörülmüyor.

Merkez Komitesi'nin taslağında, geçen beş yıl içinde ulusal gelirin yaklaşık beşte dördünün doğrudan doğruya halkın refahını artırma amacıyla kullanıldığı; bu dönemde bu amaçla yapılan devlet harcamalarının geçen dönemin 1,7 katı olduğu ve yine bu dönemde kişi başına gerçek gelirin yüzde 24 oranında arttığı bildiriliyor.

BAZI AKSAMLAR NASIL DEĞERLENDİRİLİYOR?

MK tarafından hazırlanan taslakta, elde edilen büyük başarılar rağmen, bazı göstergelerde ve bazı malların üretiminde hedeflere tam olarak erişilemediği bildirilerek, bunun nedenleri şu şekilde açıklanıyor: "Birçok bakanlık, departman, birlik, işletme, örgüt, kolektif yada devlet çiftliği, üretimin yoğunlaştırılması ve etkinliğinin artırılması, üretkenliğin ve ürün-sermaye oranının yükseltilmesi, maddi ve mali kaynaklardan tasarruf edilmesi ve zararların önüne geçilmesi konularına hala gerekli dikkati sarfetmemekte; inşaat ve diğer projelerin zamanında işleme sokulması, yeni üretim kapasitelerinden en hızlı olarak yararlanması, ve mevcut kapasitelerin en son araçlarla ve yeni etkin teknolojilerle modernleştirilerek genişletilmesi için gerekli adımları atmamaktadırlar."

Öte yandan, sermaye yatırımlarının çok sayıda projeye dağılması, inşaat sürelerinin uzunluğu; ekonomik sorunların çözmede zaman zaman dar bir bakış açısına başvurulması, karşılaşılan sorunların diğer nedenleri arasında sıralanıyor. Ancak, üretimin sosyalleştirilmesi alanının genişletildiği; devlet mülkiyeti ile kolektif ve kooperatif mülkiyeti arasındaki ayrılığın daha da azaldığı; işçi sınıfının niceliği ile birlikte sınıfsız toplumun kuruluşundaki rolünün de arttığı ve kolektif çiftlik üyelerinin toplumsal durumlarının işçi sınıfının yaklaştığı bildirilerek, 9. planın temel başarıları kaydediliyor.

10. PLANIN TEMEL HEDEFLERİ NELER?

1976-80 dönemi için, bilimsel ve teknik gelişmede temel önemi olan sektörlerin daha hızlı gelişmesi, tarımsal üretimin ve mamul tüketim maddeleri üretiminin artırılması, toplumsal hizmetlerin genişletilmesi öngörülmüyor. 1976-80 tasarısı, gerçek ücretlerdeki kişi başına artış ise yüzde 20-22 oranında belliriyor.

1976-80 tasarısında üretimin etkinliğinin artırılmasına büyük önem veriliyor. Tasarıda, ulusal gelirdeki artışın yüzde 85-90'ının, sanayi üretimindeki artışın yüzde 90'ının, tarım üreti-

Brejnev: Öndeki 4 yıla bakıyor

minin tümünün, demiryolu-trafiğindeki artışın en azından yüzde 95'inin emek üretkenliği artırılarak geliştirilmesi öngörülmüyor. Maliyetlerin indirilmesine büyük önem veriliyor.

Tasarı, planlama yöntemlerinin, toplumsal ihtiyaçlar tam olarak dikkate alınarak ve bu ihtiyaçlar en düşük emek ve maddi ve mali kaynak harcamasıyla karşılanacak biçimde geliştirilmesini öngörüyor.

Plan hedefleri, 1976-80 döneminde sanayi üretiminin, üretim araçlarında yüzde 38-42 ve tüketim mallarında da yüzde 30-32 oranında olmak üzere, toplam yüzde 35-39 oranında artırılmasını öngörüyor. Tarımda, tarım ürünlerinin yıllık ortalama üretiminin, geçen beş yıllık dönem ortalamasına göre yüzde 14-17 oranında artmasını öngörülmüyor. Üretim yapılan alanların geliştirilmesiyle tahıl üretiminin daha istikrarlı bir hale getirilmesi, tahıl üretiminin teknik temelini geliştirilmesi tasarlanıyor. Yıllık ortalama tahıl üretiminin 215-220 milyon tona çıkarılması planlanıyor.

TOPLUMSAL HEDEFLERDEKİ GELİŞME

Toplumsal gelişme hedeflerinin başında, kol emeğinin, yan-kalifiye ve ağır fizik çalışmanın maksimum oranda azaltılması geliyor. Değişik toplumsal grupların yaşam koşulları ve kültür düzeylerinin daha da yakınlaştırılması; sosyalist demokrasinin geliştirilmesi için artan olanaklardan yararlanılması, emekçi halkın toplumsal etkinliğinin ve inisiyatifinin artırılması ilk amaçlar arasında yer alıyor.

Tasarı, sanayi ve büro işçilerinin ortalama ücretlerinin yüzde 16-80 oranında; kolektif çiftçilerin üretimden

elde ettikleri gelirlerin de yüzde 24-27 oranında artırılmasını öngörüyor. Öte yandan, Sovyet toplumunda çok büyük önem taşıyan kamusal tüketim fonlarının da yüzde 28-30 yükseltilmesi planlanıyor. Bu fonlar, kişilerin emek ürünlerinin karşılığı olarak aldıkları gelirlerinin dışında, kamusal ihtiyaçların devlet tarafından bütün yurttaşlar için eşit olarak karşılanmasını amaçlamaktadır.

1976-80 tasarının "dış ekonomik ilişkiler" ayrılan bölümü ise, ülkenin uluslararası işbölümündeki yerinin geliştirilmesini, ekonomik görevleri yerine getirme ve bilimsel ilerlemede dış ekonomik bağların rolünün artırılmasını öngörüyor. Sosyalist ülkeler arasında her alanda işbirliğinin gerçekleştirilmesinin yanısıra; Helsinki zirvesi nihai belgesinde öngörülen amaçların gerçekleştirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması isteniyor.

PARTİNİN ÖNCÜLÜĞÜ

1976-80 tasarısının son bölümünde ise, 10. beş yıllık planın başarıyla gerçekleştirilmesi için, ekonomik ve kültürel insanın bütün alanlarında partinin öncülüğünün daha da geliştirilmesi gerektiği bildiriliyor. Tasarı, partinin tüm örgütlerinin, kitlelerin çalışma şevkine önderlik etmesini, plan hedeflerinin gerçekleştirilmesi mücadelesinde emekçi halkı seferber etmesini, Sovyet halkını çalışmaya karşı "komünist bir tavır almada" tutarlı olarak eğitimini öngörüyor.

Delegelerin yandan çok fazlasını sanayi ve tarım emekçilerinin oluşturduğu SBKP 25. Kongresi, bütün dünyada dikkatle bekleniyor. Yürüyüşünden bundan sonraki sayılarında 25. Kongrenin gelişimi ve yankıları yer alacak.

VE GÖZYAŞLARINIZI TUTUN

A. KADIR OKUR

Ve Gözyaşlarınızı Tutun Latin Amerika'nın, Venezuela'nın, genç Victorino'nun romanı.

Kitap iki bölüme ayrılmış. İlk bölüm, Roma İmparatorluğu Hıristiyanlığın yeni yayılma dönemi. Dört asker Severus, Severianus, Carpophorus, Victorinus yeni dinlerini inkar etmeleri için işkence ediliyor ve ölüyorlar.

Birinci bölümün sonu, önce bir doğumu anlatıyor. 8 Kasım 1948 Pazar günü Buenos Aires'te, aziz Victorino yortusunda, Victorino'nun doğumunu. Sonra günün gazete haberleri: Komünist Çin birlikleri Manchurya'yı işgal etti, Bolivar Caddesi inşası için Washington Dış Ticaret Bankası Venezuela hükümetine elli milyon dolar ödünç verdi, Truman kazandı, Mareşal Timoçenko dün bir söylev verdi, Prenses Elizabeth bir oğlan bekliyor, Hükümet darbesi her an bekleniyor, General De Gaulle çoğunluğu sağladı. Aynı gün iki Victorino daha doğmak üzeredir. Ve bu bölüm bitiyor.

İkinci bölüm artık 18 yaşına gelmiş bulunan üç Victorino'nun acılı öyküsüdür. İmperyalizme bağımlı, sömürülen bir ülkede yaşayan bu üç gencin kısa süren yaşamları ve acılı sonları, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm yolunda mücadele veren toplumların çeşitli sınıf ve tabakalardan gelme gençliğin bir bölümünün nasıl çıkmaza itildiği ve hayatlarının ne türden bir ölümlerle son bulduğu anlatılıyor.

Lumpen, burjuva ve devrimci üç Victorino bozuk, kokuşmuş düzene karşı siyasi bir bilinçlenmeden yoksun olarak salt içgüdüleri, ezilmişliklerinden, bunalımlarından ve tatminsizliklerinden gelme bir kinle mücadele ediyorlar.

Aynı gün doğan bu üç gencin anneleri kitabın sonunda, oğullarının gömüldüğü mezarlıkta yanyanadır.

Romanda F.A.L.N "Ulusal Kurtuluş Ordusu" üyesi genç Victorino Perdomo ile babası Komünist Parti üyesi Juan Ramiro Perdomo'nun karşılıklı ilişkileri ve gencin sonu Yazarın politik mesajını oluşturuyor. Bu roman için "revizyonist, pasifist gözü kapalı sol ile, kitlesel güce varamayan gurup devrimciliğinin eleştirisini getiriyor..." diyenler de oldu. Bu görüş yanlış. Günümüzde sol düşüncede goşizm diye tanımlanan, işçi sınıfına ve onun partisine "revizyonist, pasifist" diye kaldıran küçük burjuva ideolojisinden kaynaklanıyor. Aslında romanda vurgulanan da budur. Göstirdi eylemcilerin toplumsal mücadeleye olan zararları ve acılı sonları. Baba, oğul Perdomo'nun tartışmaları bu açıdan önemli. Bu söylenenleri kanıtlamak için romandan bazı bölümleri olduğu gibi alalım:

Oğul: Babam Juan Ramiro Perdomo her şeyi uygun bulmuyor, eskiden beri böyledir o. Babam eski kafalı komünistlerdendir, bu tarih öncesinden

kalma komünistler, bu komünistozorlar, teorisini eylemlerinin tecrübeleriyle güçlenerek kuran yeni ihtilalcilerin dilini anlamaktan acızdır.

Baba: İşçi sınıfı devrimin tartışmasız şefi ve öncüsüdür.

Oğul: Babam okuduklarını tekrarlıyor. Oysa ki işçi sınıfı karnı sancılıyla evinde oturursa devrim yuridinde sayar.

Baba: Olan şu Victorino, Marksizm kendini diyalektik olarak yenilemeye daima hazır, ama devrimin zıpp kesiminin hoşuna gitmek için ilkelerini asla yıkamaz.

Victorino'nun sözlerinde işçi sınıfının, onun ekonomik, demokratik ve politik mücadelesinin küçümsenmesi var. İşçi sınıfına rağmen devrimcilik var. Devrimci ustaların öğretilerinin artık geçersiz olduğu, eskidiği yeni teorilerin gerekli olduğu var. Bu yeni teorilerin ise anarşizm, troçkizm ve maolizm olduğu açık. Devam edelim.

Baba: İşçi sınıfı olmaksızın yapmayı düşündüğünüz bu devrime yapabilirsiniz şayet: düzene başkaldırmış genç aydınların, toplumun kendi dışına ittiği asilerin ve hoşnutsuzların işçi sınıfı önderliği olmaksızın yapacakları bu devrime marksist ya da leninisttir demeyin.

Oğul: ..petrolümüzle, demirimiz ve elektrığımızla kim derdi ki Küba bizden hızlı çıkacak? İşin fena tarafı bu gidileceğimiz gibi kalacağız. Dizginleri babam tipi yöneticilerin elinden çekip alamazsak bu böyle devam edecek. Onlar namuslu, tecrübeli, saygıdeğer ama ciğerleri atom çağının havasını içine çekecek güçte değil. Marksizmin Mısır mumyalarına dönüşmesine izin veremeyiz, anlamayı reddettiğin bir gençlik buna izin veremez baba.

Baba: Gençlik, kendi başına bir devrimci güç değildir, insan hayatının bir çağıdır, faşistler de, polisler de, Vietnam'ı bombalayanlar da dahil olmak üzere bütün insanlar bu çağdan geçerler. Genç devrimciyle yaşlı devrimci arasındaki tek fark, Victorino, yaşlı devrimcinin, ülkemizde sayısız sınavlar geçirmiş olması ve buna rağmen devrimci kalmasıdır.

Devrimci mücadelede gençlik önemli bir güç. İşçi sınıfı mücadelesinde önemli bir yeri var. Günümüzde öğrenci gençliğin ve genç aydınların nicel artışı sonunda, işçi sınıfı içinde yaşamayan küçük burjuva sol ideolojiler çalışma alanı olarak öğrenci gençliği ve genç aydınları seçiyor. Sınıfsal yapısı ve ondan kaynaklanan dünya görüşü ile bu kesim yeni, aşırı aceleci bu ideolojilere karşı duramıyor, belli oranda bu yanlış sol düşüncelerin önerdiği mücadelelere içine giriyor. Latin Amerika ve Avrupa gençliğinin guruplar halinde yürüttükleri silahlı eylemler, bu tür eylemler. Devam edelim:

Baba: "İhtilalci zorun oluşturucu

MIGUEL OTERO SILVA VENEZUELA'LI BİR YAZAR. LATİN AMERİKA'NIN YAŞAYAN EN BÜYÜK ROMANCILARINDAN. BU DEVRİMCI USTANIN ROMANLARINDAN BİRİ "VE GÖZYAŞLARINIZI TUTUN".

PABLO NERUDA KİTABA YAZDIĞI ÖNSÖZDE ŞÖYLE DİYOR: "BEN ŞİLİ'LİYİM AMERİKA KITASININ EN GÜNEY NOKTASINDAN ÜLKEMİN AYAKLARI GÜNEY KUTBUNA DEK UZANIYOR. MIGUEL'İN VATANI İSE MADENLERİ, ELMASLARI, BOYUNA YİNELENEN DİKTATÖRLÜKLERİ, MALAKİTLERİ VE MEKSİKA'LI OZAN LOPEZ VELARDE'NİN DEDİĞİ GİBİ İBLİSİN ARMAĞANI OLAN PETROLÜYLE HUZURSUZ VENEZUELA."

rolünü hiç inkar ettim mi Victorino? Buna karşılık reddettiğim şey, salt zora karşı beslenen tapınmadır.

Oğul: "Kimse vazgeçiremez onu bu düşüncelerinden, disiplin, parti, koşullar, laf, laf, laf, boyuna sıralıyor, ülkemizin gençliği bir volkandır lafla söndürülemez, babam yeni yeni kanıtlar ileri sürüyor, hepsi de tenekeden birer pala sanki, iyi ama ya Küba ihtilaline ne demeli? F.A.L.N'denim ben, hayatımı babamın mahkum ettiği bu eylemlerle tehlikeye atıyorum. Koşulların oluşmasına bağlı olan ve uzun zaman isteyen Devrim düşleri içinde hapseden babamdan çok daha ihtilalciyim ben. Mao'nun fikirlerini arka arkaya ağır taşlar gibi fırlatıyorum."

Ve bir banka soygunu sırasında öldürülüyor Victorino'nun.

Ve bir banka soygunu sırasında öldürülüyor VICTORINO'NUN.

Ülkemizde de yaşandı bu olaylar, halâ da yaşanıyor. Yanlış devrim teorilerinin etkisinde olan, işçi sınıfının mücadelesini önemsemeyen, ülkenin somut koşullarını değeriyle endremeyen bir kısım öğrenci ve genç aydınların öyküsü bu.

olaylardan çıkarılmış mesajı ile örnek bir politik roman "Ve Gözyaşlarınızı tutun". Mutlaka okunmalı.

Ve Gözyaşlarınızı Tutun, Payel Yayınevi, Nisan 1975, 200 sayfa, 15 lira.

YAĞMUR ATSIZ'A MEKTUP

HIKMET ALTINKAYNAK

Sayın Yağmur Atsız
Gazeteci, Yazar
B. ALMANYA

Yadımsamalıyım, ara sıra bir gazetede verdiği haberlerin okuyucusuyum. "Yeni Türk Edebiyatından Seçmeler" adını verdiğiniz antolojiyi, gene gazetenizde çıkan tanıtma duyurusundan öğrenip, otuz lira ödeyerek aldım. Duyuruyu okuduğumda ne yalan söyleyeyim edebiyatya uğraştığımızı seviniştim. Ama bu sevincim uzun sürmedi. Antolojiye "Yeni Türk Edebiyatçısı" olarak almadığınız kişileri düşündükten, Yeni Türk Edebiyatını tamatına temsil edemeyecek örnekleri gördükten sonra sevincim iyice yarımlı kaldı. Antolojinin Türk-Alman ilişkilerinde "iki ülke arasındaki geleneksel dostluk bağlarını berkitmek amacı" güttüğünü de okuyunca yarımlı sevincim, yerini öfkeye bıraktı. İsteristemez öfkelenim size. Böyle bir ad altında, bu amaçla, bu içerikle, bu antolojinin beni size yazmaya zorladı. Diyeceklerime umarım kulak verirsiniz de Almanya'da Horst Erdman Yayınevi'nce basımının yapılacağını duyurduğunuz bu kitabın gerçekten "Yeni Türk Edebiyatını" temsil edecek kişilerden ve örneklerden seçilmesine özen gösterirseniz, antolojiyi yeniden düzenlersiniz..

ANTOLOJİ NEDİR?

Edebiyatı yakından izleyenler bileceklerdir, hatta antolojinize Önsöz yazar Rauf Mutluay da bilecektir, bugüne dek Türkiye'de edebiyatla ilgili pek çok antoloji yayınlanmıştır. Bunlardan çoğu şiir antolojisidir. Bunun yanı sıra hikâye, deneme-eleştiri, gezi, mektup, vb. türlerde de derlemeler yapılmıştır. Edebiyat dergileri zaman zaman hikâye ve şiir özel sayıları olarak çıkarılmıştır. Sizin de Giriş başlıklı yazınızda belirttiğiniz gibi, antolojiler "önceden saptanmış bir zaman diliminin yazınsal ve düşünsel özeti olsunlar diye düzenlenirler." Saptadığınız zaman dilimini, antolojinin adıyla açıklamışsınız, ama ne yazık ki antolojinizi bu zaman diliminin "yazınsal ve düşünsel özeti" yapamamışsınız.

Pek çok antolojinin yayınlandığını belirttim. Önce bunlardan bazılarının adlarını, düzenleyicisi ve yayım tarihleriyle birlikte sıralamak isterim. Şöyle; Vasfi Mahir Kocatürk'ün Yeni Türk Edebiyatı (1936), Behçet Yazar'ın Genç Şairlerimiz (1936), Hüseyin Karakan'ın Şiirimizin Cumhuriyeti (1936), Fahri Onger'in Bugünkü Şiirimiz (1946), Orhan Burhan'ın Kurtuluşun Sonrakiler (1946), Fahri Erdinç'in Türk Toplumcu Şiirinden Seçmeler (1968), Tahir Alangu'nun Cumhuriyetten sonra Hikâye ve Roman (1959), Cevdet Kudret'in Türk Edebiyatından Seçme Parçalar (1973), Mehmet Kaplan'ın Cumhuriyet Devri Türk

Şiiri (1973), Asım Bezirci'nin Düünden Bugüne Toplumcu Türk Şiiri (1968), İlhami Soysal'ın 20. Yüzyıl Türk Şiiri (1973), Türk Dili Kurumu'nun Cumhuriyet Yazınından Örnekler (1973), Rauf Mutluay'ın İş Bankası hesabına hazırladığı Türk Edebiyatı (1973), vb... Görüyorsunuz ki antoloji alanımız da boş değilmiş..

BÖYLELERİ DE VAR

Ama zor iş antoloji düzenlemek. Sorumluluk isteyen, bilgi isteyen iş. Bu yüzden izlemişseniz anımsayacaksınız, bu antolojilerin hemen hepsi kıyasıyla eleştirilmiştir. Şu yazarlar, şairler, denemeciler var da, şunlar şunlar niye yok, ya da şu yargı doğru ama, şunlar eksik, yetersiz, vs. vs... Diyeceğim o ki, bu antolojilerin hiç biri eleştirilmez kalmamıştır. Belki haksız, bilimsel olmayan bir eleştiri de yer almış olabilir. Ama çoğunluğu bilimsel/nelsel eleştirilerdir. Sözelimi Mehmet Kaplan'ın Cumhuriyet Devri Türk Şiiri antolojisinde Salâh Birsel'in Kuzuname şiiri için "tahlil"leri, bir gülmece konusu bile olmuştur. Çünkü Mehmet Kaplan, Salâh Birsel'in I love you ey Nagant dizesi için şunları söylemiştir: "... mısraında alayı bir tonla polislin arkasında Amerika'nın bulunduğu fikri telkin edilmeye çalışılmıştır." "Şaire göre bu "bir sevinin durdurulmasıdır". Zira vurulan anarşist masum bir kuzudur." vs...

Daha önce Türk Dil Kurumu'nun bir kurula hazırladığı Türk Yazınından Örnekler adlı antoloji üzerinde durmuş (Yeni Ortam , 7 mayıs 1975) ve konuyu ayrıca (Yürüyüş dergisi, 22 temmuz 1975) daha geniş olarak açıklar..ya çalışmıştım. Antolojiniz bana o yazılarımı anımsattı.

Her iki yazımda da Türk edebiyatının bilimsel olarak ortaya konması için, tamamlayıcı bir liste önermiştim. Şimdi bu konuya yeniden değinirken ikinci kez bir liste yayınlamak zorunluğunu duyuyorum. Amacım bu derlememizle Türk halkının çilesini, sorununu anlatan nice kalemlerini "teknik çerçevenin dar tutulma zorunu, eksikliklerin artmasına yol açmış olabilir" gerekçesiyle dışarıda bıraktığınızı, ama buna hakkınız olmadığını kamuoyuna açıklamaktır. Kim mi dışarıda bırakarak harcadıklarınız? Başta gelenleri sıralayayım.

DIŞARIDAKİ İSİMLER...

Önce antolojinize uyararak şairlerden başlayalım: Hasan İzzettin Dinamo, Ercümen Behzad Lâv, İlhami Bekir, Rifat Ilgaz, A. Kadir, Ömer Faruk Toprak, Niyazi Akıncıoğlu, Mehmet Kemal, Suat Taşer, Enver Gökçe, Can Yücel, Fethi Giray, Şükran Kurdakul, Nevzat Üstün, Muzaffer Arabul, Sabri Altınel, Berin Taşan, Başaran, Kemal Özer, Ergin Günçer, Nihat Behram, Refik Durbaş, Atıf Behram

oğlu, Süreyya Berfe, Özkan Mert, Tekin Sönmez, Aydın Hatipoğlu, vb..

Hikâye yazarları: Fahri Erdinç, Dursun Akçam, Talip Apaydın, Ümit Kaftancıoğlu, Şükran Kurdakul, Kemal Bekir, Tanju Cıltzoğlu, Hasan Kıyafet, Necati Güngör, Mustafa Balel, Demirtaş Ceyhun, Behzat Ay, Osman Şahin, vb...

Denemeci ve eleştirmenler: Fahri Onger, Cevdet Kudret, Asım Bezirci, Konur Ertop, Adnan Binyazar, Murat Belge, Fethi Naci, Muzaffer Uyguner, vb...

Son iki bölüm olan "Avrupa Gurbeti Ürünleri" ile "Çağdaş Alman Edebiyatında Türkiye İzlenimleri" bütünüyle eksik ve güdük. Neresini tamamlayacağımı bilemiyorum.

Sayın Atsız, görüyorsunuz ya Yeni Türk Edebiyatında daha kimler varmış, daha da kimler çıkabilir, derinlemesine düşünürsek.. Böylece şu yargıya birlikte varabilir miyiz: Yeni Türk Edebiyatından Seçmeler, yeni Türk edebiyatını yansıtmaktan çok, eski Türk edebiyatını sirdüren, ya da edebiyatı anlamadan, toplumdaki, toplumsu işlevden soyutlayan kişilere ayrılmıştır. Yani daha çok tutucular ve İkinci Yeni'ci şair ve yazarlara..

Sözlerinizi duyar gibi oluyorum. Ya Nâzım Hikmet diyorsunuz, o da mı? ! Ve Sabahattin Ali ve Orhan Kemal...?

AMAÇ DOSTÇA ELEŞTİRİ

Sayın Atsız! Nâzım Hikmet'siz, Sabahattin Ali'siz, Orhan Kemal'siz zaten yeni/toplumcu Türk edebiyatı düşünülemez. Ne var ki Nâzım için olsun, öteki iki dev usta yazar için olsun, ayırdığınız sayfalar hiç de sizi bağışlatıcı değildir. Üstelik de Nâzım'dan seçtiğiniz şiirler parça pörçük, Sabahattin Ali'den, Orhan Kemal'den (ve buna lütfen yer verdiğiniz bazı toplumlardan da ekleyebiliriz) aldığınız hikâyeler bu yazarların bilinen ortak özelliğini yansıtmaktan uzak ürünlerdir.

Parça pörçük olan bir başka konu da yazar, şair, denemeci ve eleştirmenlerin yapıtlarıdır. "Başlıca Eserleri" adı altında birkaç yapıt sıralamanız bir antolojiyi her zaman için yarım bırakmaya mahkum etmez mi? Tıpkı örnek aldığınız ürünlerin kaynağını belirtmeyişiniz gibi... Okuyucuya bulmaca sormuyorsunuz ki!..

Sayın Atsız,

Bu mektubu lütfen, daha mürekkebi bile kurmayan bir edebiyat eleştirmeninin ukalâlığı olarak değil, yeni/toplumcu Türk edebiyatını seven, bu ürünlerin yurt içinde ve yurt dışında tanıtılmasını çok isteyen, özellikle de yüzbinlerce işçimizin çalıştığı Almanya'da toplumcu/devrimci Türkiye edebiyatının kesinlikle okutulmasını kendisine görev sayan, yurt sever bir örneğin anısına olarak kabul edin.

Her duyduğumuzu özeyleyerek ve umarak, saygılar sunarım.

ilerici gençlik

BAGIMSIZLIK ve DEMOKRASI MÜCADELESİNDE
ANTI-EMPERYALİST DAYANISMA ve BİRLİK

Abone Koşulları:

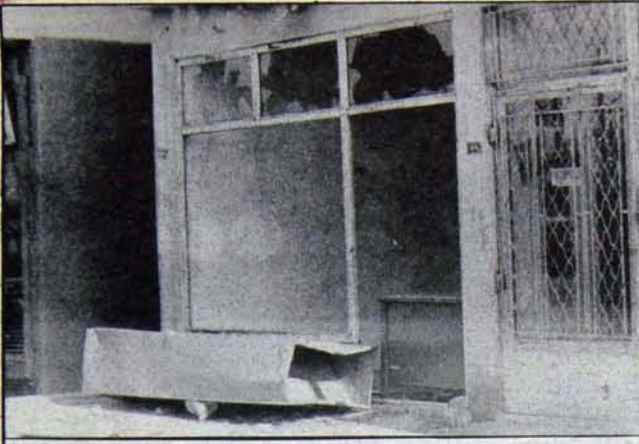
Yıllık: 40 TL.

6 Aylık: 20 TL.

Adres:

Süleyman Sırrı Sok. 2/11

Şişhiye/ANKARA

Tahrip Edilen T.İ.P İlçe Binası

FAŞİZMİN GELDİĞİ YERDEN HAK, HUKUK GİDER

SEYDİŞEHİR'DE "YETKİ ALAN" SARI TÜRK METAL İŞ SENDİKASI BAŞKANI ŞÖYLEDİYOR: "İKTİDAR, NASIL UĞRAŞIP DİDİNİP TRT'NİN BAŞINA KENDİ HAS ADAMINI GETİRDİ İSE, SEYDİŞEHİR'LE UĞRAŞMAK ÜZERE DE BENİ GÖREVLENDİRDİ."

FAŞİZMİN BAŞLADIĞI YERDE HAK, HUKUK BİTER

Seydişehir'e gidenler, olup bitenlere şahit olanlar "işte faşizm bu" diyorlar. Faşizmin özü hakkında söylemenler, faşizmin en başta işçi sınıfını hedef alacağı yargılan, Seydişehir'de bir kez daha doğrulanıyor.

TRT VE SEYDİŞEHİR

Niçin İstanbul, Kocaeli, değil de daha çok Seydişehir, Kırıkkale, İskenderun ve İzmir Tarih? Bu sorunun bir kaç cevabı var. Ama cevapların en başta geleni devlet mekanizmasının kullanımı ile ilgili. Seydişehir, İskenderun, Kırıkkale, Tarih'teki işyerleri devlete ait. Devlet, devleti kuranlar, sınıf güçlerini sınıf düşmanlarına karşı en yoğun bir biçimde buralarda kullanabiliyorlar.

Söz konusu işyerlerindeki işçi yoğunluğu da göz önüne alınırsa, buraların, MC iktidarının her ne pahasına olursa olsun kaybetmek istemediği merkezler olduğu ortaya çıkıyor. Sermaye sınıfı İskenderun'da, Seydişehir'de ve diğer işyerlerinde yeni Kavel'ler, Gamak'lar istemiyor. İş en başından sıkı tutmak istiyor.

Bunu en iyi açıklayan, sarı Türk Metal İş başkanı'nın sözleri. AP'li bir milletvekilinin kardeşi olan bu sendika başkanı şöyle diyor: "İktidar, TRT'ye nasıl kendi has adamını tayin ettiyse buraya, bu işçilerin başına da beni tayin etti, özel olarak görevlendirdi."

EVİNİ BOMBALAYAN İŞÇİ!

İş bu noktaya varınca hukuk, "guguk" olup çıkar elbette. Öyle de oluyor. YÜRÜYÜŞ'ün önceki sayısında, Osman Aslanbay'a yapılan saldırıya, evine atılan bombaya değinilmişti. Sorumluların harekete geçmesi gerekiyor, değil mi? Ve geçiyorlar da. Ama sorumluların etkisi altında kaldıkları ve Türk Metal İş'in yaydığı söylenti, eve bomba atanın ve küçük kızın yaralanmasına sebep olanın bizzat Aslanbay'ın kendisi olduğu yolundadır!

Evet, Aslanbay kendi kendine saldırıyor, kendi evini dinamitliyor, kendi kızını yaralıyor! Hayret verici iddialar mı? Faşizmi, faşistleri bilen-

ler, tanyanlar için hiç te değil.

Başka örnekler de var. Yine daha önce değindiğimiz, Aslanbay'a saldırı olayının sanıklar olarak yakalananlar, hemen serbest bırakılıyorlar. Çünkü böyle olaylarda somut veriler değil, "kanaat"ler daha önemli rol oynuyor.

ARKADAŞLARINI DÖVEN İŞÇİLER!

Bir kaç ay önce Seydişehir'de cereyan eden olaylar biliniyor. Bu olaylar hakkında bilgisine başvurulmak üzere Özgür Alüminyum İş Sendikası Sekreteri Adliye'ye çağrılıyor. Sekreterin adliyeye geleceğinden her nasılsa haberleri olan komandolar civarda tertibat alarak sendika sekreterine saldırıyorlar. İyice hırpalanıyor sekreter. Sonra bu olayın faileri olarak kim soruşturmaya uğruyor dersiniz? Hayır, komandolar değil. Soruşturmaya uğrayanlar, Türkiye İşçi Partisi İlçe Başkanı Aslanbay ve İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Ali Demir! Faşizmin hukuk, hak anlayışına bir başka örnek de bu.

BONSERVİSLİ İŞÇİLER!

Bunların dışında, komando baskısı ve diğer baskılar Seydişehir'de almış yürümüş durumda. İşçilerin büyük bir bölümü fabrikaya sokulmuyor komandolar tarafından. Fabrikaya sokulmak bir yana, Özgür Alüminyum İş üyesi

işçiler çarşıya dahi inemiyorlar. En başta, komandalardan önce, polis bastırıyor üzerlerine. Bu durum karşısında, işçiler izin kullanmaya çalışıyorlar. Bunu başaramayanlar Seydişehir'i terk ederek başka yerlere göçüyorlar. Bugüne kadar 150 işçi Seydişehir'deki tesislerden istifa ederek ayrılmış durumda.

Belki de istifa edip ayrılanlar nedeni ile fabrika işçi sıkıntısı çekecek. Ama bunun da çaresi var. Ayrılanların yerine olayların başlamasından itibaren bugüne kadar alman 32 işçi var. Bunların tümü de komando. Bunlar, Türk Metal İş'in tavsiyesi üzerine işe alınıyorlar.

CAN GÜVENLİĞİ OLMAYAN HAKİMLER

Seydişehir'deki yetki sorununun gelişmesi ise biliniyor. Yargıtay 4. dairesi Özgür Alüminyum İş Sendikasının itirazını Konya'daki iş mahkemesine havale ediyor. Başkan Hulusi Mustafaoğlu "can güvenliğinin bulunmadığı" gerekçesi ile davaya bakmıyor. Dosya daha sonra Afyon'daki iş mahkemesine geliyor. Buradaki Mahkeme de "evet, imzalar sahte ama buna rağmen yetki Türk Metal İş'e aittir" diyerek işin içinden çıkıyor.

Seydişehir'de olup bitenler, işte böyle.

SORUMLULAR VE SORUMSUZLARA DUYURU

Seydişehir'de faşist baskılara maruz kalan yüzlerce işçinin imzalarıyla çeşitli sorumlulara gönderdikleri çağırını aynen yayınıyoruz:

Cumhurbaşkanı Sayın Fahri Korutürk
İçişleri Bakanı Sayın Oğuzhan Asiltürk
CHP Genel Başkanı Sayın Bülent Ecevit
TBMM Başkanı Sayın Kemal Güven
Konya Milletvekili Sayın Mustafa Üstündağ
Bütün Türkiye Kamuoyu, namuslu basın, hukuktan yana aydınlar
Bütün işçiler, çalışan işçiler, çalışan insanlar, namuslu vatandaşlar
bizi dinleyin, sesimize kulak verin.

Bizler Seydişehir Alüminyum tesislerinde çalışan işçileriz. Aylardan beri bizler işyerimizde, sokakta, çarşıda, pazarda saldırıya uğruyoruz, dövülüyor, yaralanıyoruz. Hergün çeşitli baskılar, ağır küfürler ve hakaretlere maruz kalıyoruz. Suçlular yakalanmıyor. Fabrika kapısında olay çıkararak bir işçinin

ölümüne sebep olanların binmiş olduğu Ankara plakalı arabaların numaraları tesbit edildiği halde bunlar bulunmuyor. En son Osman Aslanbay adlı işçinin evine bomba atıldı. Tek tek isim vererek yapılan şikayetler bir sonuç vermiyor. Hakkında tutuklama kararı olan Erdal Tan ve Erol Arkan adlı Türk Metal İş Sendikası yöneticileri sokaklarda dolaşıyorlar. Konya Sulh Hakimliğinin tesbit ettiği üç kişilik bilirkişi heyetinin Türk Metal Sendikasının üye işçilerinin sahte olduğunu tespit etmesine rağmen, Seydişehir İş Mahkemesi sabah 11.30'da aldığı bu rapora itibar etmeyerek, süresi geçti diye 16.30'da Türk Metal Sendikasına yetki veriyor. Seydişehir ve Beyşehir'de iadei muhakeme isteğine bakacak hakim bulunamıyor.

Hukuk devletinde yaşadığımızı inancımız kalmamıştır. Sesimizi duyan herkesi bize yardım etmeye, yapılan sahtelikleri protesto etmeye, Seydişehir'de de hukuk devleti kurallarının yürürlükte olduğunu ispat için ilgililerin harekete geçmesini istiyoruz.

Saygılarımızla

